

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
Orbis S.A. za okres roczny
od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku**

Warszawa, 19 lutego 2014 roku

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	4
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
1. WPROWADZENIE.....	9
1.1 INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.2 ORBIS S.A.....	9
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY.....	10
2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI.....	10
2.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	10
2.3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.....	11
2.4 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI ORAZ ZMIANY W PREZENTACJI DANYCH.....	23
2.5 NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF.....	24
2.6 WAŻNE OSZACOWANIA.....	26
3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI.....	26
4. ISTOTNE ZDARZENIA 2013 ROKU.....	27
5. PRZYCHODY I KOSZTY.....	28
5.1 PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY USŁUG, TOWARÓW I MATERIAŁÓW.....	28
5.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	28
5.3 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	29
5.4 KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	29
5.5 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	30
5.6 AKTUALIZACJA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH.....	30
5.7 ZYSK/(STRATA) NA SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH.....	30
5.8 PRZYCHODY FINANSOWE.....	31
5.9 KOSZTY FINANSOWE.....	31
6. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY.....	31
7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	33
8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	33
9. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	33
10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	34
11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	37
12. JEDNOSTKI ZALEŻNE.....	38
13. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH.....	39
14. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	39
15. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH.....	39
16. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY.....	39
17. INNE AKTYWA FINANSOWE.....	39
18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	40
19. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE.....	42
20. INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE.....	42
21. ZAPASY.....	42
22. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	43
23. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE.....	45
24. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	45
25. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	45
26. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	46
26.1 KAPITAŁ ZAKŁADOWY.....	46
26.2 POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	47
26.3 ZYSKI ZATRZYMANE.....	47
26.4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	48
27. KREDYTY I POŻYCZKI.....	49
28. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE INNE.....	49
29. REZERWY.....	50
30. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	51
31. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	52
32. POZYCJE WARUNKOWE.....	57
32.1 UDZIELONE GWARANCJE.....	57
32.2 SPRAWY SPORNE.....	58

33. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	60
33.1 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	60
33.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.....	60
33.3 RYZYKO WALUTOWE.....	60
33.4 RYZYKO CENOWE.....	61
33.5 RYZYKO KREDYTOWE.....	61
33.6 RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOCIĄ.....	63
34. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE.....	64
35. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE).....	64
35.1 WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU I CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ.....	65
35.2 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG.....	65
35.3 ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG.....	65
35.4 ROZRACHUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	66
35.5 POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM.....	66
35.6 POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH.....	66
36. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	66
37. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH.....	67
38. INNE INFORMACJE.....	67

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

według stanu na 31 grudnia 2013 roku

A k t y w a	Nota	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Aktywa trwałe		1 828 455	1 849 171
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 018 026	1 070 701
Wartości niematerialne	11	1 960	1 809
Inne aktywa finansowe	17	11 270	0
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	12, 13, 14	441 121	444 446
Nieruchomości inwestycyjne	18	355 402	331 479
Inne inwestycje długoterminowe	19	464	464
Inne aktywa długoterminowe	20	212	272
Aktywa obrotowe		147 819	115 840
Zapasy	21	3 076	2 933
Należności handlowe	22	25 865	26 811
Należności z tytułu podatku dochodowego	22	3 269	1 036
Należności krótkoterminowe inne	22	2 801	7 590
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25	112 808	77 470
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	10	25 624	61 634
A k t y w a r a z e m		2 001 898	2 026 645

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ c.d.

według stanu na 31 grudnia 2013 roku

P a s y w a	Nota	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Kapitał własny		1 893 135	1 898 389
Kapitał zakładowy	26.1	517 754	517 754
Pozostałe kapitały	26.2	133 333	133 333
Zyski zatrzymane	26.3	1 242 048	1 247 302
Zobowiązania długoterminowe		34 552	40 251
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	11 346	15 186
Zobowiązania długoterminowe inne	28	6 305	7 186
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	31	16 901	17 879
Zobowiązania krótkoterminowe		74 211	88 005
Zobowiązania handlowe	30	31 950	40 631
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	30	1 382	1 503
Zobowiązania krótkoterminowe inne	30	35 674	38 631
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	31	2 526	2 041
Rezerwy na zobowiązania	29	2 679	5 199
P a s y w a r a z e m		2 001 898	2 026 645

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za 2013 rok

	Nota	2013	2012
Przychody netto ze sprzedaży usług, towarów i materiałów	5.1	500 991	537 389
Koszt własny sprzedaży	5.3	(379 972)	(399 515)
Zysk brutto ze sprzedaży		121 019	137 874
Pozostałe przychody operacyjne	5.2	9 835	5 505
Koszty sprzedaży i marketingu	5.3	(21 901)	(22 655)
Koszty ogólnego zarządu	5.3	(66 311)	(71 532)
Pozostałe koszty operacyjne	5.5	(11 469)	(15 207)
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	5.6	(3 187)	(147)
Zysk z działalności operacyjnej		27 986	33 838
Zysk/(strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	5.7	(415)	6 852
Przychody finansowe	5.8	40 915	79 637
Koszty finansowe	5.9	(1 489)	(7 069)
Zysk przed opodatkowaniem		66 997	113 258
Podatek dochodowy	6	(7 419)	(9 295)
Zysk netto za okres		59 578	103 963
Całość zysku za okres dotyczy działalności kontynuowanej			
Zysk na jedną akcję zwykłą			
Podstawowy i rozwodniony zysk na akcję (w zł)	8	1,29	2,26

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za 2013 rok

	Nota	2013	2012
Zysk netto za okres		59 578	103 963
Zyski i straty aktuarialne z tyt. programu określonych świadczeń pracowniczych		(400)	343
Inne całkowite dochody/(straty) przed opodatkowaniem		(400)	343
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów		76	(65)
Inne całkowite dochody/(straty) po opodatkowaniu		(324)	278
Całkowite dochody za okres		59 254	104 241

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za 2013 rok

	Nota	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2012					
Stan na 01.01.2012		517 754	133 333	1 207 569	1 858 656
- zysk netto za okres		0	0	103 963	103 963
- inne całkowite dochody/(straty)		0	0	278	278
Całkowite dochody za okres		0	0	104 241	104 241
- dywidendy		0	0	(64 508)	(64 508)
Stan na 31.12.2012	26	517 754	133 333	1 247 302	1 898 389
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2013					
Stan na 01.01.2013		517 754	133 333	1 247 302	1 898 389
- zysk netto za okres		0	0	59 578	59 578
- inne całkowite dochody/(straty)		0	0	(324)	(324)
Całkowite dochody za okres		0	0	59 254	59 254
- dywidendy		0	0	(64 508)	(64 508)
Stan na 31.12.2013	26	517 754	133 333	1 242 048	1 893 135

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

za 2013 rok

	Nota	2013	2012
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk przed opodatkowaniem		66 997	113 258
Korekty:		43 985	8 779
Amortyzacja	5.3	93 661	98 640
Odsetki i dywidendy		(40 902)	(74 838)
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej		(8 793)	(7 653)
Zmiana stanu należności	37	5 795	(1 220)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	37	(5 502)	(9 306)
Zmiana stanu rezerw	29, 31	(3 413)	(409)
Zmiana stanu zapasów	21	(143)	312
Inne korekty	37	3 282	3 253
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		110 982	122 037
Podatek dochodowy zapłacony		(13 537)	(13 225)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		97 445	108 812
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		37 167	25 655
Przychody ze sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych		3 015	17 100
Dywidendy i udziały w zyskach		37 983	74 065
Przychody z tytułu odsetek		2 919	5 441
Inne wpływy inwestycyjne		0	12 028
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne oraz nieruchomości inwestycyjne		(78 683)	(105 387)
Wydatki na nabycie udziałów w podmiotach powiązanych		0	(10)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 401	28 892
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Splaty kredytów i pożyczek		0	(109 620)
Splata odsetek i inne wydatki związane z obsługą zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek		0	(5 671)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(64 508)	(64 508)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(64 508)	(179 799)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		35 338	(42 095)
Środki pieniężne na początek okresu		77 470	119 565
Środki pieniężne na koniec okresu		112 808	77 470

1. WPROWADZENIE

1.1. INFORMACJE OGÓLNE

Prezentowane sprawozdanie finansowe spółki Orbis S.A. przedstawia sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów i sprawozdanie z przepływów pieniężnych, obejmujące dane za 2013 rok i za 2012 rok, oraz noty objaśniające do wyżej wymienionych sprawozdań finansowych.

Rokiem obrotowym dla Orbis S.A. jest rok kalendarzowy. Czas trwania działalności Spółki nie jest ograniczony.

Pozycje sprawozdania finansowego Spółki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki.

Wszystkie dane finansowe przedstawia się w tysiącach polskich złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd w dniu 19 lutego 2014 roku.

1.2. ORBIS S.A.

Spółka Orbis S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Bracka 16, 00-028 Warszawa, Polska jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 22622. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności /PKD/ działalność Spółki jest zakwalifikowana w sekcji I w pozycji 5510Z. Zgodnie z klasyfikacją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie działalność Spółki jest klasyfikowana w branży usługi inne.

Orbis S.A. jest największą w Polsce spółką hotelarską, zatrudniającą 1,9 tys. osób (zatrudnienie przeciętne w etatach). Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka prowadziła działalność w 28 hotelach (6 172 pokoje), zlokalizowanych w 18 miastach i miejscowościach wypoczynkowych w Polsce. Na dzień bilansowy Spółka zarządzała również hotelem Sofitel we Wrocławiu (205 pokoi) i udzielała franczyzy siedmiu hotelom oferującym łącznie 806 pokoi. Hotele funkcjonują pod markami Accor: Sofitel, Novotel, Mercure i ibis Styles oraz pod marką Orbis Hotels.

Dodatkowo Spółka jest właścicielem dziewięciu hoteli marki ibis budget, dwóch hoteli marki ibis, hotelu Mercure Grand w Warszawie oraz hotelu Novotel w Łodzi, w których działalność operacyjna jest prowadzona przez spółkę zależną Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Informacje na temat struktury akcjonariatu znajdują się w nocie 26.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY

2.1. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, wydanymi i obowiązującymi na dzień niniejszego sprawozdania finansowego.

2.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawiono w nocie 2.3 niniejszego sprawozdania. Zasady te były stosowane w sposób ciągły we wszystkich latach objętych sprawozdaniem finansowym i nie uległy istotnym zmianom w ciągu roku obrotowego za wyjątkiem wynikających ze zmian przepisów i zmian prezentacyjnych przedstawionych w nocie 2.4. Opis Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zastosowanych przez Spółkę po raz pierwszy znajduje się w nocie 2.5 niniejszego sprawozdania.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga zastosowania pewnych kluczowych szacunków księgowych. Zarząd musi także podjąć szereg subiektywnych decyzji dotyczących zastosowania zasad rachunkowości Spółki. Obszary bardziej złożone lub wymagające dokonania subiektywnego osądu, jak również obszary, w których założenia i oszacowania są znaczące dla sprawozdania finansowego jako całości, zostały opisane w nocie 2.6 do jednostkowego sprawozdania finansowego.

W odniesieniu do otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów, Zarząd rozpatrzył różne interpretacje dotyczące MSR 17 dostępne na rynku i zdecydował, iż prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane w wyniku decyzji administracyjnej powinny być ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grunty, a także prawa ich użytkowania, są częścią nieruchomości hotelowych Spółki (czyli ośrodków wypracowujących środki pieniężne), ponieważ przyczyniają się do generowania wyniku i przepływów pieniężnych hoteli. Stanowią więc część wartości godziwej nieruchomości. Część praw wieczystego użytkowania gruntu została zakupiona przez Spółkę i wprowadzona do ksiąg w wartości zakupu (w wartości rynkowej). Pozostała część została otrzymana od Skarbu Państwa jako jeden z elementów nieruchomości hotelowych i wprowadzona do ksiąg w wartościach ustalonych w wyniku niezależnej wyceny na podstawie MSSF1. Wartość otrzymanych praw wieczystego użytkowania gruntów, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 301 640 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2012 roku 315 463 tys. zł. Wartość rezerwy na podatek odroczonej związanej z ujętymi prawami wieczystego użytkowania na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 57 312 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 59 938 tys. zł.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Orbis S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Zdaniem Zarządu Spółki nie istnieją obecnie okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

2.3. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.

2.3.1. Udziały w jednostkach podporządkowanych

Udziały i akcje w spółkach zależnych oraz w spółkach stowarzyszonych Orbis S.A. wyceniane są w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zmiany wartości prezentowanych udziałów z tytułu utraty wartości odnosi się bezpośrednio na wynik finansowy.

2.3.2. Transakcje i salda

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku innych transakcji – według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczania transakcji w walutach obcych oraz z przeliczania aktywów i zobowiązań pieniężnych według kursów wymiany walut na koniec roku wykazuje się w rachunku zysków i strat.

2.3.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień ujęcia w księgach rachunkowych w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczas naliczone odpisy umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów zakupione od stron trzecich prezentuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe naliczone w oparciu o okres trwania umowy użytkowania wieczystego.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane od gminy nieodpłatnie w wyniku decyzji administracyjnych zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym po raz pierwszy według wartości godziwej, w oparciu o wycenę rzeczoznawcy. Podlegają one amortyzacji przez czas trwania umowy, tj. maksymalnie przez okres 99 lat. Uzasadnienie zastosowanego podejścia zostało zawarte w nocie 2.2 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Środki trwałe w budowie wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W przypadku stwierdzenia utraty wartości środka trwałego w budowie dokonuje się odpisu aktualizującego doprowadzającego jego wartość do wartości odzyskiwalnej.

W przypadku wymiany części środka trwałego w jego wartości bilansowej ujmuje się koszt wymienianej części składowej tego środka; jednocześnie wartość bilansowa wymienionej części składowej jest usuwana ze sprawozdania z sytuacji finansowej, niezależnie, czy była osobno amortyzowana i ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Amortyzacja obecnie użytkowanych składników aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów dla nowoprzyjętych środków trwałych wynoszący:

Prawa użytkowania wieczystego gruntu – do 99 lat,

Budynki i budowle – od 35 do 50 lat,

Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – od 15 do 20 lat,

Maszyny i urządzenia – od 3 do 25 lat,

Środki transportu – do 5 lat,

Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 10 lat.

Grunty nie są amortyzowane.

Zyski i straty z tytułu zbycia lub likwidacji środków trwałych, stanowiące różnice pomiędzy przychodami ze sprzedaży i wartością bilansową zbywanego środka trwałego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.3.4. Wartości niematerialne

2.3.4.1. Inne wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne wykazane w sprawozdaniu finansowym wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia i pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne obliczone według stawek odzwierciedlających okres ich użytkowania oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień nabycia składnika wartości niematerialnych ustala się metodę amortyzacji oraz stawkę amortyzacji rocznej odzwierciedlającą przewidywany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Spółka nie prowadzi prac badawczych i rozwojowych. Koszty tworzenia stron internetowych są ujmowane w kosztach rodzajowych – kosztach marketingu.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Koncesje, patenty, licencje i podobne – do 3 lat,

Autorskie i pokrewne prawa majątkowe – 2 lata.

2.3.5. Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania składnika aktywów na leasingobiorcę. Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny.

2.3.5.1. Leasing finansowy

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie rozpoczęcia umowy, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu tak, by efektywna stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami amortyzacji aktywów trwałych będących własnością Spółki przez krótszy z dwóch okresów: okres użytkowania składnika aktywów lub okres trwania leasingu.

W razie oddania aktywów w leasing finansowy w należnościach ujmuje się wartość bieżącą opłat leasingowych.

2.3.5.2. Leasing operacyjny

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu.

Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

W sytuacji, gdy specyfika kontraktu wskazuje, że opłaty leasingowe będą naliczane progresywnie w okresie trwania umowy, dokonuje się linearyzacji rocznych rat płatności.

2.3.6. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości traktowane jako źródło przychodów z tytułu czynszów lub utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Początkowo są ujmowane w cenie nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Na dzień bilansowy Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego, pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Prawa użytkowania wieczystego gruntu – do 99 lat,

Budynki i budowle – od 35 do 50 lat,

Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – od 15 do 20 lat,
Maszyny i urządzenia – od 3 do 25 lat,
Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 10 lat.

2.3.7. Inne inwestycje długoterminowe

Inne inwestycje długoterminowe obejmują aktywa nabyte przez Spółkę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Obecnie są to dzieła sztuki. Inwestycje długoterminowe wycenione zostały w wartości przeszacowanej określonej na podstawie specjalistycznych katalogów. Skutki przeszacowania odniesiono na kapitał własny w pozycję pozostałe kapitały.

2.3.8. Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia obejmującej koszty zakupu, koszty przetworzenia zapasów i inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów rzeczowych do ich aktualnego miejsca i stanu. Do wyceny rozchodu materiałów, surowców i opakowań stosuje się średnią ważoną cenę nabycia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa obrotowe wykazywane są według wartości niższej spośród ceny zakupu i ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest szacowaną ceną sprzedaży możliwą do uzyskania w ramach normalnej działalności, pomniejszoną o odpowiednie zmienne koszty sprzedaży.

2.3.9. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

2.3.10. Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczania ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się jako: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

2.3.10.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do zbycia może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka zalicza do tej kategorii zwłaszcza inwestycje w papiery wartościowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków lub strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

2.3.10.2. Inwestycje utrzymywane do wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowanych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Spółka chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się jako inwestycje utrzymywane do wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

2.3.10.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Akcje i udziały w spółkach, niebędących spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, nienotowane na giełdzie i znajdujące się w obrocie na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wykazuje w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu. W przypadku, gdy ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, wyceny dokonuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, a skutki wyceny ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w chwili uzyskania przez Spółkę prawa do ich otrzymania. Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie spot na dzień bilansowy. Zmiana wartości godziwej przypadająca na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu historycznego danego składnika aktywów wykazywana jest w rachunku zysków i strat, zaś pozostałe zmiany ujmuje się w kapitale własnym.

2.3.10.4. Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności, niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako pożyczki i należności.

Aktywa te wprowadza się do ksiąg pod datą zawarcia transakcji. Na dzień wprowadzenia do ksiąg aktywa te wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji.

Na dzień bilansowy wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

2.3.10.5. Reklasyfikacje aktywów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą podlegać reklasyfikacji do:

- pożyczek udzielonych i należności własnych, jeżeli na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych a jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy inne niż instrumenty pochodne oraz aktywa wyceniane według wartości godziwej według opcji wyceny w wartości godziwej, mogą zostać przekwalifikowane na następujących zasadach:

- przeniesione do aktywów dostępnych do sprzedaży, jeżeli (a) instrument nie jest już przeznaczony do sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie, (b) na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych oraz (c) jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności,
- jeżeli instrument nie spełnia definicji pożyczek udzielonych i należności własnych, reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży lub aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności, jest możliwa w rzadkich okolicznościach, przez które rozumie się udokumentowaną przez jednostkę incydentalną sytuację, w stosunku do której nie należy oczekiwać, że pojawi się w przyszłości lub regularnie.

Powyższe reklasyfikacje odbywają się po wartości godziwej z dnia reklasyfikacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą także podlegać reklasyfikacji do aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i odwrotnie.

2.3.10.6. Wyksięgowanie aktywów finansowych

Spółka wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Spółka nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Spółka zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

2.3.11. Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów.

2.3.11.1. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych i wartości niematerialnych

Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne i wartości niematerialne są poddawane rocznym testom na utratę wartości, jeżeli zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Odpis aktualizujący wykazuje się w wysokości, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa wartość odzyskiwalną.

W odniesieniu do **rzeczowych aktywów trwałych** oraz **nieruchomości inwestycyjnych** testu na utratę wartości dokonuje się odnosząc go do poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne (najmniejszych, możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływ pieniężny będące w znacznym stopniu niezależnymi od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów). Przyjęto, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne w rozumieniu MSR 36 jest każdy hotel.

W odniesieniu do niehotelowych nieruchomości inwestycyjnych, środków trwałych niezwiązanych z ośrodkami wypracowującymi środki pieniężne i wartości niematerialnych, testu na utratę wartości dokonuje się dla poszczególnych składników aktywów. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na dokonanie lub zmianę wartości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. Spółka przyjmuje, że jedną z przesłanek wskazujących na możliwości dokonania lub zmiany odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości danego hotelu jest zmiana wartości EBITDA o +/- 20% w porównaniu do okresu poprzedniego. Spółka przeprowadza również powyższą analizę dla wszystkich innych hoteli, które zostały już objęte odpisem w latach poprzednich bez względu na zmianę wartości EBITDA. Spółka dokonuje wyceny metodą DCF (zdyskontowanych przepływów pieniężnych). Następnie porównywana jest wartość księgowa netto hotelu z wartością wyceny według DCF i ujmowana jest właściwa korekta (ujęcie odpisu w przypadku, gdy wartość hotelu w księgach jest wyższa niż wycena według DCF, rozwiązanie odpisu (jeżeli istnieje taka możliwość) w przypadku, gdy wartość hotelu w księgach jest niższa niż wycena według DCF).

W przypadku szczególnych warunków powodujących istotne zniekształcenie wartości z wycen w DCF, Spółka może zastosować podejście indywidualne, by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny.

Wartość księgową netto rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych wynikająca z odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć kwoty, która zostałaby ustalona, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie miał miejsca.

Utrata wartości lub ewentualne odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości rozpoznawane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

2.3.11.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności, wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży.

Z wyjątkiem kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta.

Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.11.3. Utrata wartości zapasów

Jeżeli w trakcie trwania roku obrotowego ma miejsce zdarzenie powodujące utratę wartości zapasów, dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość. Jeżeli nie istnieją już okoliczności, które uprzednio spowodowały odpisanie wartości zapasów poniżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, odpisaną kwotę eliminuje się tak, aby nowa wartość bilansowa równała się cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia lub zaktualizowanej wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Dokonane w ten sposób odwrócenie odpisu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

2.3.12. Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

2.3.12.1. Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę ujmują się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży mogą być prezentowane jako kapitał własny wtedy i tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie poniższe warunki:

- ich posiadacz ma prawo do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji;
- dany instrument należy do klasy instrumentów najbardziej podporządkowanych i wszystkie instrumenty w tej klasie mają identyczne cechy;
- instrument nie posiada innych cech, które odpowiadałyby definicji zobowiązania finansowego; oraz
- suma przewidywanych przepływów pieniężnych przypadających na ten instrument w okresie jego spłaty opiera się przede wszystkim o wynik finansowy, zmianę w ujętych aktywach netto lub zmianę wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto jednostki (z wyłączeniem oddziaływania samego instrumentu). Wynik finansowy lub zmianę ujętych aktywów netto wycenia się w tym celu zgodnie z odpowiednimi MSSF. Podmiot nie może posiadać innych instrumentów, które znacząco zawężyłyby lub wyznaczały stałą kwotę zwrotu dla posiadacza instrumentu finansowego z opcją sprzedaży.

Kryteria klasyfikacji jako kapitału własnego instrumentów zobowiązujących do przekazania ich posiadaczowi proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku likwidacji oparte są na tych samych zasadach co przedstawione powyżej, z wyjątkiem dwóch ostatnich punktów, które nie mają zastosowania.

Jeżeli spółka zależna wyemituje tego rodzaju instrumenty, które znajdują się w posiadaniu jednostek niesprawujących nad nią kontroli i zostały przedstawione jako kapitał własny w sprawozdaniu finansowym tej spółki, w sprawozdaniu finansowym ujmowane są jako zobowiązanie, ponieważ nie będzie on najbardziej podporządkowanym instrumentem w spółce.

2.3.12.2. Złożone instrumenty finansowe

Składniki złożonych instrumentów wyemitowanych przez Spółkę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny, zgodnie z treścią zawartej umowy. Wartość godziwą składników stanowiących zobowiązania na dzień emisji szacuje się przy użyciu dominującej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych, niezamiennych instrumentów. Kwotę tę ujmuje się jako zobowiązanie po zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia tej kwoty związanego z zamianą lub do dnia wymagalności instrumentu. Komponent kapitałowy określa się odejmując wartość zobowiązania od ogólnej wartości godziwej złożonego instrumentu kapitałowego. Wartość tę ujmuje się w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie podlega ona późniejszemu przeszacowaniu.

2.3.12.3. Zobowiązania wynikające z umów gwarancji finansowej

Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowej wycenia się początkowo w wartości godziwej, a następnie według wyższej z dwóch następujących wartości:

- kwoty zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- początkowo ujętej wartości pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o umorzenie ujęte zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

2.3.12.4. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to:

- prawdopodobne zobowiązanie, które powstało w wyniku przeszłych zdarzeń i którego istnienie będzie potwierdzone jedynie poprzez wystąpienie lub jego brak – jednego lub więcej niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie znajdują się pod kontrolą Spółki, lub
- obecne zobowiązanie, które wywodzi się ze zdarzenia z przeszłości, ale nie jest rozpoznawane, ponieważ:
 - wpływ korzyści w celu uregulowania tego zobowiązania jest mało prawdopodobny,
 - nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wielkości tego zobowiązania.

2.3.12.5. Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe to prawdopodobne aktywa wynikające z przeszłych zdarzeń, których istnienie będzie potwierdzone przez wystąpienie lub jego brak jednego lub więcej przyszłych zdarzeń, na które Spółka nie ma wpływu.

2.3.12.6. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

2.3.12.7. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

2.3.12.8. Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji.

Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

2.3.12.9. Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Spółki zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

2.3.13. Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów rachunku przepływów pieniężnych składają się środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności trzy miesiące lub krótszym, środki przekazane do banku w ramach transakcji repo o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące oraz kredyty w rachunku bieżącym. Dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej kredyty w rachunku bieżącym wykazuje się w pozycji kredyty w zobowiązaniach krótkoterminowych.

2.3.14. Podatki dochodowe

Podatek dochodowy od zysku lub straty za rok obrotowy obejmuje podatek dochodowy bieżący i odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem kwot dotyczących pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym, w którym to przypadku podatek dochodowy wykazuje się w kapitale własnym.

2.3.14.1. Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Zgodnie z polskimi przepisami w roku 2013 Spółka naliczyła zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 19% dochodu do opodatkowania.

2.3.14.2. Odroczony podatek dochodowy

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Spółka może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie, w jakim wynika ze zobowiązania, jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek odroczony wynikający z przychodów i kosztów odniesionych bezpośrednio na kapitał własny jest również odnoszony na kapitał własny. Ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku połączenia jednostek gospodarczych wpływa na wysokość wartości firmy lub nadwyżkę udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejętej ponad koszt połączenia jednostek gospodarczych.

2.3.14.3. Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek dochodowy bieżący, stanowiący obciążenie wyniku finansowego okresu sprawozdawczego, ustala się w wysokości kwoty podatku należnego, wynikającej z deklaracji podatkowej za bieżący okres sprawozdawczy. Podatek dochodowy odroczony obciążający wynik finansowy okresu sprawozdawczego stanowi zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego, będących skutkiem zdarzeń ujętych w wyniku finansowym tego okresu. Podatek odroczony odniesiony w okresie na kapitał własny wykazuje się jako inne całkowite dochody w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

2.3.15. Podatkowa Grupa Kapitałowa

Na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych, spółki mają prawo tworzenia Podatkowych Grup Kapitałowych.

W dniu 31 sierpnia 2012 roku została zawarta „Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis”, w skład której wchodzi spółki: Orbis S.A. oraz Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Umowa została zarejestrowana we właściwym urzędzie skarbowym (decyzja z dnia 2 października 2012 roku). Reprezentantem podatkowym Podatkowej Grupy Kapitałowej jest Orbis S.A. Podatek kalkulowany jest osobno przez każdą spółkę, a następnie konsolidowany i przekazywany Urzędowi Skarbowemu przez reprezentanta podatkowego. Podatek obciąża rachunki zysków i strat oraz wpływa na przepływy pieniężne obu spółek zgodnie z kalkulacjami. W ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej kompensowane są aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podatkowa Grupa Kapitałowa umożliwi ograniczenie kosztów administracyjnych związanych z rozliczeniami podatkowymi oraz kompensatę bieżących strat podatkowych spółek, które je ponoszą z zyskami podatkowymi innych spółek z Podatkowej Grupy Kapitałowej, zmniejszając obciążenie podatkowe Grupy Podatkowej. Korzyści z kompensaty strat podatkowych z zyskami podatkowymi są dystrybuowane pomiędzy spółki zgodnie z zapisami umowy pomiędzy członkami Podatkowej Grupy Kapitałowej i pomniejszają ich obciążenia podatkowe. Straty podatkowe ponoszone przez spółki wchodzące w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej w latach poprzedzających jej utworzenie nie mogły być wykorzystywane przez Podatkową Grupę Kapitałową w okresie jej trwania. Umowa obowiązuje przez okres trzech lat podatkowych, tj. do dnia 31 grudnia 2015 roku.

2.3.16. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Spółka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Przeszacowania, obejmujące zyski i straty aktuarialne, są natychmiast ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ciężar pozostałych całkowitych dochodów w okresie, w którym te zmiany wystąpiły. Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano zmiany planu. Odsetki netto oblicza się przy zastosowaniu stopy dyskontowej z początku okresu zobowiązania z tytułu świadczenia netto. Koszty określonych świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty zatrudnienia (w tym koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia oraz zyski i straty z tytułu rozliczenia wynikającego ze zmiany lub ograniczenia programu),
- koszt odsetkowy netto, oraz
- przeszacowanie.

Koszty zatrudnienia Spółka prezentuje w kosztach ogólnego zarządu jako koszty świadczeń pracowniczych. Koszt odsetkowy netto prezentowany jest w kosztach finansowych. W kosztach finansowych Spółka prezentuje także zyski i straty aktuarialne wynikające ze zmian założeń finansowych dotyczące wyceny rezerw na nagrody jubileuszowe. Pozostałe kwoty z przeszacowania dotyczące nagród jubileuszowych prezentowane są w kosztach ogólnego Zarządu. Kwoty z przeszacowania dotyczące rezerw emerytalnych i rentowych ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach.

Zobowiązanie ze świadczeń z tytułu rozwiązań stosunku pracy jest rozpoznawane we wcześniejszym momencie: kiedy Spółka nie może już wycofać się z odpraw oraz gdy Spółka ujmuje wszelkie związane z nimi koszty restrukturyzacji.

2.3.17. Rezerwy

Rezerwy są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i jest prawdopodobne, że w celu wywiązania się z niego nastąpi wypływ zasobów, a kwotę tego wypływu można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy tworzy się i klasyfikuje w zależności od tytułu ich utworzenia do następujących grup:

- rezerwy na zobowiązania, w szczególności dotyczące umów rodzących obciążenia, z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń oraz skutków toczącego się postępowania sądowego;
- rezerwy restrukturyzacyjne.

Rezerwy są tworzone na podstawie decyzji Zarządu. Rezerwy restrukturyzacyjne wymagają zatwierdzonego planu restrukturyzacji i jego ogłoszenia.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy tworzy się w uzasadnionej i wiarygodnie oszacowanej wartości na dzień zaistnienia zdarzenia obligującego, nie później jednak niż na koniec okresu sprawozdawczego. Na dzień bilansowy przeprowadza się weryfikację stanu rezerw, dokonując w razie konieczności odpowiednich korekt w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej wiarygodnego szacunku ich wartości.

Zmiany stanu rezerw odnoszone są bezpośrednio na wynik bieżący w pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

2.3.18. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od dochodów i usług, rabaty i upusty oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody ujmuje się w następujący sposób:

- przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w okresie, w którym świadczono usługi w oparciu o stopień zaawansowania konkretnej transakcji określony na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac do całości usług do wykonania,
- przychody ze sprzedaży innych produktów, towarów i usług są ujmowane w wartości godziwej otrzymanych lub należnych zapłat po pomniejszeniu o rabaty i upusty, podatek od towarów i usług i inne podatki związane ze sprzedażą,
- przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe,
- przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

2.3.19. Koszty finansowe i koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

Element odsetkowy płatności z tytułu leasingu finansowego ujmuje się w rachunku zysków i strat metodą wewnętrznego stopy zwrotu.

2.3.20. Dotacje rządowe

Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Spółka spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.

Dotacje rządowe ujmuje się w wynik systematycznie, za każdy okres, w którym Spółka ujmuje wydatki jako koszty, których kompensatę ma stanowić dotacja. W szczególności dotacje, których podstawowym warunkiem udzielenia jest zakup, budowa lub inny rodzaj nabycia aktywów trwałych, ujmuje się jako odroczone przychody w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i odnosi się na wynik systematycznie w uzasadnionych kwotach przez okres ekonomicznej użyteczności związanych z nimi aktywów.

Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Spółki bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.

2.3.21. Wypłata dywidendy

Płatności dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 24 czerwca 2013 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2012 przeznaczono na wypłatę dywidendy w kwocie 64 508 tys. zł, tj. 1,40 zł na akcję. Pozostałą część zysku w kwocie 39 733 tys. zł postanowiono pozostawić w Spółce jako zysk zatrzymany.

2.3.22. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale z przeliczenia jednostek zagranicznych obcych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Wartość firmy oraz korekty wartości godziwej wynikające z nabycia jednostki zlokalizowanej za granicą traktowane są jako składnik aktywów lub zobowiązań jednostki zlokalizowanej za granicą i podlegają przeliczeniu przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu bilansowym.

2.4. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI ORAZ ZMIANY W PREZENTACJI DANYCH

W 2013 roku nie nastąpiły zmiany zasad rachunkowości w stosunku do opublikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2012 roku inne, niż wynikające z nowych przepisów prawa (patrz punkt 2.5 oraz opis poniżej).

Dnia 16 czerwca 2011 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) wydała zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, które modyfikują metody rozliczania programów zdefiniowanych świadczeń (do których zaliczane są odprawy emerytalno-rentowe) i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Wprowadzone zmiany zostały zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku i obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Najważniejsze modyfikacje obejmują:

- wszystkie zyski i straty aktuarialne należy ujmować w chwili powstania w pozostałych całkowitych dochodach tak, aby kwota netto aktywów lub zobowiązań emerytalnych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odzwierciedlała pełną wartość kwoty deficytu lub nadwyżki finansowej programu. Nie będzie już stosowana tzw. „metoda korytarzowa”, którą dopuszczała poprzednia wersja MSR 19;
- zmiany zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń oraz wartości godziwej aktywów programu dzieli się na trzy kategorie i prezentuje jako: koszty zatrudnienia, odsetki netto od zobowiązań (aktywów) netto z tytułu zdefiniowanych świadczeń oraz kwoty z przeszacowania (w tym zyski i straty aktuarialne);
- wprowadzono szereg dodatkowych informacji wymaganych do ujawnienia w rocznym sprawozdaniu finansowym jednostki.

Wskutek powyższych zmian w niniejszym sprawozdaniu finansowym zyski/straty aktuarialne, w części dotyczącej rezerw na odprawy emerytalno-rentowe, zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach. Jednocześnie wprowadzono zmianę prezentacji odsetek netto oraz zysków/strat aktuarialnych wynikających ze zmian założeń finansowych, dotyczących wyceny rezerw na nagrody jubileuszowe – dotychczas ujmowane były w kosztach operacyjnych, po zmianie są prezentowane w kosztach finansowych.

Poniżej uzgodnienie pozycji rachunku zysków i strat za 2012 rok po wprowadzonych zmianach:

2012	Dane prezentowane w sprawozdaniu za 2012 rok	Zmiana prezentacji odsetek i zysków/strat aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze	Dane prezentowane w sprawozdaniu za 2012 rok po korektach
Przychody netto ze sprzedaży usług, towarów i materiałów	537 389		537 389
Koszt własny sprzedaży	(399 515)		(399 515)
Zysk brutto ze sprzedaży	137 874	0	137 874
Pozostałe przychody operacyjne	5 505		5 505
Koszty sprzedaży i marketingu	(22 655)		(22 655)
Koszty ogólnego zarządu	(73 106)	1 574	(71 532)
Pozostałe koszty operacyjne	(15 207)		(15 207)
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	(147)		(147)
Zysk z działalności operacyjnej	32 264	1 574	33 838
Zysk ze sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	6 852		6 852
Przychody finansowe	79 637		79 637
Koszty finansowe	(5 152)	(1 917)	(7 069)
Zysk przed opodatkowaniem	113 601	(343)	113 258
Podatek dochodowy	(9 360)	65	(9 295)
Zysk netto za okres	104 241	(278)	103 963

2.5. NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF

W 2013 roku weszły w życie następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE:

- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe, zatwierdzone w UE w dniu 4 marca 2013 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Prezentacja składników innych całkowitych dochodów, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Podatek odroczone: realizacja wartości aktywów, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2009-2011)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 27 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Na dzień 19 lutego 2014 roku zostały opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie następujące standardy i interpretacje:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Ponadto na dzień 19 lutego 2014 roku zostały przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE następujące standardy i interpretacje:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** oraz późniejsze zmiany (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),

- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

2.6. WAŻNE OSZACOWANIA

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Ważne oszacowania i osądy księgowe

Spółka dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe mogą odbiegać od rzeczywistych wyników. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe to:

- Szacowana utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych*
Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Wartość odzyskiwalna poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne szacowana jest przy wykorzystaniu metodologii opisanej w nocie 2.3.11.1.
- Szacowana rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia*
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wzrost stopy dyskontowej oraz zmiana tempa długookresowego wzrostu wynagrodzeń mają wpływ na zmianę szacunku. Przy kalkulacji rezerw aktuariusz przeprowadza analizę wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń. Szczegóły analizy zawarte są w nocie 31 sprawozdania finansowego.
- Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności*
Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie aktualnej wiedzy dotyczącej przewidywanego okresu użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przewidywany okres użytkowania podlega okresowej weryfikacji.

3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Działalność spółki Orbis S.A. mieści się w jednym segmencie operacyjnym – hotele z restauracjami – świadczenia usług hotelarskich i gastronomicznych wraz z usługami towarzyszącymi. Spółka działa w jednym segmencie geograficznym, którym jest Polska, dlatego w sprawozdaniu finansowym nie ma żadnych ujawnień dotyczących segmentów działalności.

4. ISTOTNE ZDARZENIA 2013 ROKU

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zostały zawarte następujące istotne transakcje:

- **Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem** - w dniu 27 lutego 2013 roku pomiędzy „Orbis” S.A. (Sprzedający) i Bachleda Hotel Sp. z o.o. (Kupujący) została zawarta przyrzeczona umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem, przy ul. Szymaszkowej, za cenę 56 350 tys. zł. Zgodnie z umową przyrzeczoną, rozliczenie zostanie dokonane w następujący sposób:
 - 80% ceny zostało przelane na rachunek Sprzedającego niezwłocznie po złożeniu umowy sprzedaży w sądzie wieczysto-księgowym (pomniejszone o zadatek oraz o cenę ruchomości, które zostały zapłacone w roku 2012),
 - Pozostałe 20% ceny, zabezpieczone na rachunku powierniczym Sprzedającego, zostanie wypłacone w ratach:
 - 6% ceny do dnia 31 grudnia 2015 r.
 - 7% ceny do dnia 31 grudnia 2017 r.
 - 7% ceny do dnia 31 grudnia 2019 r.

- **Sprzedaż udziałów w Orbis Transport Sp. z o. o.** – w dniu 23 maja 2013 roku została zawarta transakcja sprzedaży wszystkich posiadanych przez Orbis S.A. udziałów w spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. Stronami umowy byli Orbis S.A. jako sprzedający i NFM Services Sp. z o.o. jako kupujący. Zgodnie z umową, w dacie jej podpisania, kupujący nabył 28 040 udziałów należących do Orbis S.A., stanowiących 96,0% łącznej liczby udziałów spółki Orbis Transport, za łączną cenę 3 015 tys. zł.

5. PRZYCHODY I KOSZTY

5.1. PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY USŁUG, TOWARÓW I MATERIAŁÓW

	2013	2012
Przychody netto ze sprzedaży usług	500 932	537 284
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	34 128	29 960
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	59	105
Przychody netto ze sprzedaży usług, towarów i materiałów razem	500 991	537 389

5.2. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	2013	2012
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych *	7 480	862
Dotacje	1 560	909
Inne przychody operacyjne, w tym:	795	3 734
rozwiązanie rezerw, w tym:	0	2 253
- rezerwa na restrukturyzację	0	253
- inne rezerwy	0	2 000
niewykorzystane rezerwy dot. zwiększonych opłat za użytkowanie wieczyste gruntu	0	794
otrzymane odszkodowania	362	197
nadpłata z tytułu zmiany kursu walut	38	42
refundacje kosztów	59	83
inne	336	365
Pozostałe przychody operacyjne razem	9 835	5 505

* W 2013 roku sfinalizowano transakcję sprzedaży hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem. Zysk zrealizowany na tej transakcji wyniósł 7 399 tys. zł.

W 2012 roku dokonano sprzedaży hotelu Polonez w Poznaniu, wyposażenia hotelu Kasprowy w Zakopanem oraz nieruchomości w Świnoujściu. Zysk ze zbycia tych nieruchomości wyniósł 750 tys. zł.

Dotacja z PARP

W dniu 14 grudnia 2011 roku została zawarta umowa z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości („PARP”) na wsparcie finansowe projektu szkoleniowo-doradczego dla pracowników Orbis S.A. oraz Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. z Grupy Kapitałowej Orbis, oraz spółek powiązanych Accor Polska Sp. z o.o. i Hotel Muranowska Sp. z o.o. z grupy Accor. W ramach projektu, począwszy od 2012 roku, Spółka Orbis S.A. otrzymywała dotacje, które w 85% finansowane były ze środków europejskich (Europejskiego Funduszu Społecznego, EFS), natomiast pozostałe 15% z budżetu krajowego. Wkład własny Spółki został ustalony w kwocie 1 622 tys. zł.

W 2013 roku Spółka Orbis S.A. otrzymała 1 417 tys. zł w ramach dofinansowania z EFS, z czego 1 560 tys. zł. zostało rozpoznane jako pozostałe przychody operacyjne, zaś 143 tys. zł stanowi zmianę stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów (prezentowanych w innych zobowiązaniach krótkoterminowych – nota 30).

5.3. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	2013	2012
Amortyzacja	(93 661)	(98 640)
Zużycie materiałów i energii	(89 658)	(92 179)
Usługi obce	(102 589)	(103 958)
Podatki i opłaty	(25 064)	(26 419)
Koszty świadczeń pracowniczych	(141 576)	(155 178)
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	(15 596)	(17 281)
- opłaty franchisingowe	(11 802)	(12 938)
- podróże służbowe	(1 156)	(1 669)
- składki na ubezpieczenia	(1 306)	(1 197)
- odpis aktualizujący wartość należności	(48)	(461)
- tantiemy praw autorskich	(899)	(694)
- inne	(385)	(322)
Koszty według rodzaju ogółem	(468 144)	(493 655)
Koszty sprzedaży i marketingu	21 901	22 655
Koszty ogólnego zarządu	66 311	71 532
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(379 932)	(399 468)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(40)	(47)
Koszt własny sprzedaży	(379 972)	(399 515)

5.4. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	2013	2012
Wynagrodzenia	(110 758)	(119 736)
Rezerwa na niewykorzystane i zaległe urlopy	309	(380)
Rezerwa na wynagrodzenia i pochodne	(2 426)	(3 040)
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	(1 270)	(2 539)
Świadczenia na rzecz pracowników	(27 431)	(29 483)
Koszty świadczeń pracowniczych razem	(141 576)	(155 178)

Rezerwy na zaległe i niewykorzystane urlopy są prezentowane w rachunku zysków i strat w pozycjach Koszt własny sprzedaży, Koszty sprzedaży i marketingu oraz Koszty ogólnego zarządu.

Szczegółowa informacja na temat rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne znajduje się w notcie 31 niniejszego sprawozdania finansowego.

5.5. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	2013	2012
Utworzone rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia (Nota 29)	(5 760)	(3 039)
Utworzone rezerwy na sprawy sądowe (Nota 29)	0	(1 943)
Koszty restrukturyzacji zatrudnienia	(2 821)	(7 500)
Niedopłata z tytułu zmiany kursu walut	(786)	(1 022)
Koszty związane z zamknięciem hoteli i likwidacją majątku	(589)	(232)
Zapłacone odszkodowania, kary, grzywny	(152)	(235)
Darowizny	(33)	(125)
Umorzenie należności	(252)	(467)
Oплата za korzystanie z praw autorskich - ugoda pozasądowa	(459)	0
Pozostałe	(617)	(644)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(11 469)	(15 207)

5.6. AKTUALIZACJA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

	2013	2012
Ujęcie odpisów na środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne	(4 859)	(6 550)
Ujęcie odpisów na środki trwałe w budowie	(3 205)	(4 256)
Odwrocenie odpisów na środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne	2 945	7 672
Odwrocenie odpisów na inne inwestycje długoterminowe	1 932	2 987
Aktualizacja wartości aktywów trwałych razem	(3 187)	(147)

Informacje dotyczące odpisów aktualizujących znajdują się w nocie 10 oraz 18.

5.7. ZYSK/(STRATA) NA SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH

W dniu 18 grudnia 2012 roku pomiędzy Orbis S.A. jako sprzedającym oraz Orbis Transport Sp. z o.o. jako kupującym zawarta została umowa sprzedaży części posiadanych przez Orbis S.A. udziałów w spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. Zgodnie z umową, w dacie jej podpisania kupujący nabył 252.358 udziałów należących do Orbis S.A., stanowiących 89,63% łącznej liczby udziałów spółki, za łączną cenę 32,3 mln zł. Transakcja została rozliczona w formie gotówkowej oraz w drodze potrącenia wzajemnych wierzytelności. Udziały zostały nabyte przez kupującego w celu ich dobrowolnego umorzenia, które zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 24 stycznia 2013 roku.

W dniu 23 maja 2013 roku pomiędzy Orbis S.A. jako sprzedającym oraz NFM Services Sp. z o.o. jako kupującym została zawarta umowa sprzedaży wszystkich posiadanych przez Orbis S.A. udziałów w spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. Cena sprzedaży w wysokości 3 015 tys. zł została wpłacona na rachunek Orbis S.A. w dniu zawarcia transakcji.

Poniższa tabela prezentuje wynik na sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych:

	2013	2012
Przychody ze sprzedaży udziałów	3 015	32 300
Wartość netto sprzedanych udziałów	(2 828)	(25 448)
Dodatkowe koszty związane ze sprzedażą	(602)	0
Wynik na sprzedaży	(415)	6 852

5.8. PRZYCHODY FINANSOWE

	2013	2012
Dywidendy i udziały w zyskach *	37 983	74 065
Odsetki od depozytów/lokat	2 919	5 441
Inne przychody finansowe, w tym:	13	131
- dodatnie różnice kursowe	0	127
- przychody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych i należności własnych	13	2
- pozostałe	0	2
Przychody finansowe ogółem	40 915	79 637

* W 2013 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 28 884 tys. zł oraz Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 9 099 tys. zł.

W 2012 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 28 804 tys. zł, Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 9 090 tys. zł oraz od Orbis Transport Sp. z o.o. w kwocie 36 171 tys. zł.

5.9. KOSZTY FINANSOWE

	2013	2012
Koszty finansowe z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek	0	(4 668)
Koszt odsetkowy dotyczący rezerw na świadczenia pracownicze	(874)	(1 011)
Zyski/straty aktuarialne wynikające z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	0	(906)
Inne koszty finansowe, w tym:	(615)	(484)
- prowizje dotyczące kredytów	(430)	(431)
- ujemne różnice kursowe	(103)	0
- odsetki zapłacone za zwłokę	(82)	(52)
- inne	0	(1)
Koszty finansowe ogółem	(1 489)	(7 069)

W prezentowanych danych finansowych za rok 2013 i porównywalnych za rok 2012 Spółka odniosła wszystkie koszty finansowania zewnętrznego na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

6. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	2013	2012
Bieżący podatek dochodowy	(11 182)	(16 670)
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(11 642)	(16 918)
- korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	460	248
Odroczony podatek dochodowy	3 763	7 375
Odniesione na wynik finansowy		
- różnica pomiędzy wartością podatkową a księgową aktywów trwałych	4 403	8 497
- aktualizacja należności	(118)	2
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	(367)	2
- pierwsza opłata za przystąpienie do sieci Accor	(41)	(60)
- niezapłacone odsetki	0	(191)
- rezerwy na wynagrodzenia	425	675
- ZUS i podobne zobowiązania	4	5
- inne rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	(257)	(360)
- koszt kredytu inwestycyjnego	(184)	(1 164)
- inne	(102)	(31)
Obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(7 419)	(9 295)

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w rachunku zysków i strat z wynikiem finansowym:

	2013	2012
Zysk przed opodatkowaniem	66 997	113 258
Podatek przy zastosowaniu stawki ustawowej wynoszącej 19%	(12 729)	(21 519)
Efekt podatkowy dywidend otrzymanych	7 217	14 072
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale nie stanowiących przychodów i kosztów podatkowych	(1 907)	(1 848)
Obciążenie podatkowe według efektywnej stawki podatkowej	(7 419)	(9 295)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(7 419)	(9 295)

Na podstawie umowy zawartej w dniu 31 sierpnia 2012 roku Orbis S.A. oraz Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. tworzą Podatkową Grupę Kapitałową. Umowa będzie obowiązywała przez okres trzech lat podatkowych, tj. od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2015 roku. Umowa została zarejestrowana we właściwym urzędzie skarbowym (decyzja z dnia 2 października 2012 roku).

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji różnic przejściowych:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	10 238	10 740
Odniesione na wynik finansowy	10 162	10 740
- aktualizacja należności	339	457
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	254	621
- pierwsza opłata za przystąpienie do sieci Accor	118	159
- rezerwy na wynagrodzenia	2 821	2 396
- ZUS i podobne zobowiązania	73	69
- koszty kredytu inwestycyjnego	0	184
- pozostałe rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	6 356	6 678
- inne	201	176
Odniesiona na kapitał własny	76	0
- zyski/straty aktuarialne z tyt. programu określonych świadczeń pracowniczych	76	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	21 584	25 926
Odniesiona na wynik finansowy	21 493	25 770
- różnica pomiędzy wartością podatkową i księgową niefinansowych aktywów trwałych	20 866	25 269
- inne	627	501
Odniesiona na kapitał własny	91	156
- inwestycje długoterminowe	91	91
- zyski/straty aktuarialne z tyt. programu określonych świadczeń pracowniczych	0	65
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	11 346	15 186
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	11 346	15 186
Długoterminowe	17 825	21 451
Krótkoterminowe	(6 479)	(6 265)

Podatek odroczony jest prezentowany per-saldo z pozycji Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W Spółce nie podjęto decyzji o zaniechaniu żadnego rodzaju działalności.

8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk przypadający na jedną akcję zwykłą oblicza się przez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego skorygowaną o wpływ elementów rozwodniających.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem i w okresie porównywalnym nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie zysku na akcję.

Poniżej przedstawione są dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Zysk netto za okres	59 578	103 963
Srednia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych (tys. szt)	46 077	46 077
Zysk na akcję	<u>1,29</u>	<u>2,26</u>

9. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 24 czerwca 2013 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2012 przeznaczono na wypłatę dywidendy w kwocie 64 508 tys. zł, tj. 1,40 zł na akcję. Pozostałą część zysku w kwocie 39 733 tys. zł postanowiono pozostawić w Spółce jako zysk zatrzymany.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie została podjęta decyzja dotycząca podziału zysku netto za 2013 rok.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Na rzeczowe aktywa trwałe składają się środki trwałe i środki trwałe w budowie.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Środki trwałe	961 066	1 018 298
Środki trwałe w budowie	56 960	52 403
Razem	1 018 026	1 070 701

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2013 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	31 113	244 514	2 192 350	107 328	979	120 054	2 696 338
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 624)	(27 138)	(1 458 197)	(86 977)	(968)	(102 136)	(1 678 040)
Wartość netto na początek okresu	28 489	217 376	734 153	20 351	11	17 918	1 018 298
Zwiększenia stanu	0	0	14 179	13 140	0	3 617	30 936
zakup	0	0	14 179	5 136	0	3 295	22 610
inne	0	0	0	8 004	0	322	8 326
Zmniejszenia stanu	(5 092)	0	(8 344)	13	0	(39)	(13 462)
sprzedaż	0	0	0	(3)	0	(3)	(6)
likwidacja	0	0	(1)	(20)	0	(36)	(57)
inne	0	0	(8 343)	36	0	0	(8 307)
reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	(5 092)	0	0	0	0	0	(5 092)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(3 013)	0	0	0	(3 013)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	2 926	0	0	0	2 926
Odpis amortyzacyjny za okres	(227)	(3 119)	(58 306)	(6 120)	(6)	(6 841)	(74 619)
Wartość netto na koniec okresu	23 170	214 257	681 595	27 384	5	14 655	961 066
Stan na 31 grudnia 2013 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	25 921	244 514	2 193 848	118 338	815	111 056	2 694 492
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 751)	(30 257)	(1 512 253)	(90 954)	(810)	(96 401)	(1 733 426)
Wartość netto na koniec okresu	23 170	214 257	681 595	27 384	5	14 655	961 066

Zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji do nieruchomości inwestycyjnych w 2013 roku dotyczy gruntu i prawa wieczystego użytkowania gruntów nowo-otwartego hotelu Novotel w Łodzi.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2012 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	35 566	269 384	2 278 215	113 707	1 115	144 041	2 842 028
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 374)	(26 361)	(1 466 848)	(95 041)	(1 096)	(123 760)	(1 715 480)
Wartość netto na początek okresu	33 192	243 023	811 367	18 666	19	20 281	1 126 548
Zwiększenia stanu	4 434	0	21 833	7 807	0	4 082	38 156
zakup	3 783	0	21 833	7 789	0	4 072	37 477
inne	651	0	0	18	0	10	679
Zmniejszenia stanu	(8 824)	(22 327)	(38 657)	(765)	0	(375)	(70 948)
sprzedaż	0	0	0	(242)	0	(286)	(528)
likwidacja	0	0	(10)	(32)	0	(48)	(90)
inne	0	(651)	0	(6)	0	(6)	(663)
reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	(8 734)	(11 996)	(2 410)	(58)	0	(35)	(23 233)
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(90)	(9 680)	(36 237)	(427)	0	0	(46 434)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(2 200)	0	0	0	(2 200)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	7 672	0	0	0	7 672
Odpis amortyzacyjny za okres	(313)	(3 320)	(65 862)	(5 357)	(8)	(6 070)	(80 930)
Wartość netto na koniec okresu	28 489	217 376	734 153	20 351	11	17 918	1 018 298
Stan na 31 grudnia 2012 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	31 113	244 514	2 192 350	107 328	979	120 054	2 696 338
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 624)	(27 138)	(1 458 197)	(86 977)	(968)	(102 136)	(1 678 040)
Wartość netto na koniec okresu	28 489	217 376	734 153	20 351	11	17 918	1 018 298

Na dzień 31 grudnia 2013 roku stan środków trwałych w budowie oraz ich odpisów aktualizujących przedstawia tabela poniżej:

Środki trwałe w budowie	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Wartość brutto środków trwałych w budowie	63 824	56 191
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie	(6 864)	(3 788)
Razem	56 960	52 403

Zmiana stanu pozycji środków trwałych w budowie pomiędzy 31 grudnia 2013 roku a 31 grudnia 2012 roku wynika z poniesionych nakładów inwestycyjnych w wysokości 78 273 tys. zł oraz ze zmniejszeń w kwocie 70 640 tys. zł. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2013 roku zostały przeznaczone głównie na modernizację hoteli Sofitel Warszawa Victoria, Mercure Warszawa Centrum, Novotel Warszawa Centrum oraz Novotel Poznań Centrum (więcej informacji w punkcie 2.2.1 rocznego sprawozdania z działalności Orbis S.A.).

W ciągu 2013 roku utworzony został odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie w kwocie 3 205 tys. zł.

Informacja na temat zabezpieczeń ustanowionych na rzeczowych aktywach trwałych znajduje się w nocie 27 do niniejszego sprawozdania finansowego.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku na pozycję Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży składają się:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu wraz z budynkiem przy ulicy Łopuszańskiej w Warszawie;
- prawo wieczystego użytkowania gruntu wraz z budynkiem przy ulicy Bitwy Warszawskiej w Warszawie;
- udziały w Wiosce Turystycznej Wilkasy Sp. z o.o.

Zmniejszenie w 2013 roku dotyczy dokonanej sprzedaży hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem.

Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stan na początek okresu	61 634	24 000
Zwiększenia	10 419	61 634
przeniesienie ze środków trwałych	0	46 434
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	7 989	15 200
przeniesienie z pozostałych aktywów	2 430	0
Zmniejszenia	(46 429)	(24 000)
sprzedaż	(46 343)	(23 625)
likwidacja	0	(7)
inne	(86)	(368)
Stan na koniec okresu	25 624	61 634

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie prezentuje się następująco:

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości środków trwałych i środków trwałych w budowie	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stan na początek okresu	(102 695)	(123 121)
ujęcie odpisu na środki trwałe	(3 013)	(2 200)
ujęcie odpisu na środki trwałe w budowie	(3 205)	(4 256)
odwrócenie odpisu na środki trwałe	2 926	7 672
odpis aktualizujący wartość środków trwałych niepodlegający odwróceniu *	5 956	7 524
zmniejszenie odpisów związane ze sprzedażą/likwidacją	129	11 686
Stan na koniec okresu	(99 902)	(102 695)

* Wartość odpisów aktualizujących ujętych w okresach poprzednich, która nie będzie mogła być odwrócona (z uwagi na zapis MSR 36, zgodnie z którym wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych wynikająca z odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć kwoty, która zostałaby ustalona, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie miał miejsca). Wartość tych odpisów jest odnoszona na umorzenie. W efekcie stan odpisów z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu odpowiada kwocie możliwej do odwrócenia w przypadku ustania przesłanek będących przyczyną jego utworzenia.

W bieżącym okresie obrachunkowym Spółka dokonała przeglądu wartości ekonomicznej ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz innych środków trwałych i środków trwałych w budowie w kontekście bieżącej działalności oraz zaistniałych negatywnych warunków rynkowych. Efektem przeglądu było ujęcie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie 6 218 tys. zł oraz odwrócenie odpisu w kwocie 2 926 tys. zł. Ujęcia oraz odwrócenia odpisów aktualizacyjnych wartość środków trwałych i środków trwałych w budowie pokazane są w rachunku zysków i strat w pozycji aktualizacja wartości aktywów trwałych.

Wartość ekonomiczną przedmiotowych składników majątku określono w oparciu o wartość użytkową, ustalaną jako wartość wyliczona metodą DCF lub przy zastosowaniu podejścia indywidualnego, by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny. Informacja na temat polityki rachunkowości stosowanej do przeprowadzania testów na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych znajduje się w nocie 2.3.11.1. do niniejszego sprawozdania finansowego.

11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2013 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 485	10 721	106	12 312
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 262)	(9 241)	0	(10 503)
Wartość netto na początek okresu	223	1 480	106	1 809
Zwiększenia stanu	0	1 015	569	1 584
zakup	0	686	569	1 255
inne	0	329	0	329
Zmniejszenia stanu	(223)	0	(106)	(329)
inne	(223)	0	(106)	(329)
Odpis amortyzacyjny za okres	0	(1 104)	0	(1 104)
Wartość netto na koniec okresu	0	1 391	569	1 960
Stan na 31 grudnia 2013 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	0	10 784	569	11 353
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	(9 393)	0	(9 393)
Wartość netto na koniec okresu	0	1 391	569	1 960

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2012 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 835	10 542	118	12 495
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 434)	(8 550)	0	(9 984)
Wartość netto na początek okresu	401	1 992	118	2 511
Zwiększenia stanu	48	866	106	1 020
zakup	48	748	106	902
inne	0	118	0	118
Zmniejszenia stanu	(44)	(43)	(118)	(205)
sprzedaż	(21)	(28)	0	(49)
likwidacja	(14)	(1)	0	(15)
inne	0	0	(118)	(118)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(9)	(14)	0	(23)
Odpis amortyzacyjny za okres	(182)	(1 335)	0	(1 517)
Wartość netto na koniec okresu	223	1 480	106	1 809
Stan na 31 grudnia 2012 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 485	10 721	106	12 312
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 262)	(9 241)	0	(10 503)
Wartość netto na koniec okresu	223	1 480	106	1 809

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Wszystkie wartości niematerialne ujmowane przez Spółkę mają określony okres użytkowania. Spółka nie posiada wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Zarówno w 2013, jak i w 2012 roku nie zostały utworzone odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

12. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Informacje o jednostkach zależnych:

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale zakładowym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności	metoda ujmowania inwestycji	wartość udziałów/ akcji w cenie nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów/ akcji
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.	bepośrednio 100,00%	bepośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	441 041	0	441 041
Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o.	bepośrednio 100,00%	bepośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	2 429	0	2 429
Orbis Corporate Sp. z o.o.	bepośrednio 100,00%	bepośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	25	(25)	0
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	bepośrednio 80,00%	bepośrednio 80,00%	Polska	organizacja zakupów	w cenie nabycia	80	0	80
Stan na 31.12.2013								443 550

Udziały w Wiosce Turystycznej Wilkasy Sp. z o.o. zostały na dzień bilansowy zaprezentowane w aktywach klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w związku z podpisaniem przedwstępnej umowy sprzedaży udziałów w tej spółki (patrz punkt 36 niniejszego sprawozdania finansowego).

Poniżej przedstawiono informacje o udziałach w kapitale własnym, w głosach na walnym zgromadzeniu oraz przedmiocie działalności spółek zależnych, w których Orbis S.A. posiada udziały pośrednio.

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale własnym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności
UAB Hekon	pośrednio 100,00 %	pośrednio 100,00 %	Litwa	hotelarsko-gastronomiczna
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	pośrednio 20,00 %	pośrednio 20,00 %	Polska	organizacja zakupów

13. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stan na początek okresu	444 446	469 894
Udziały i akcje	444 446	469 894
Zwiększenia	1 932	10
dopłata do kapitału	0	10
odwrócenie odpisów na inwestycje w jednostki zależne	1 932	0
Zmniejszenia	(5 257)	(25 458)
sprzedaż	(2 828)	(25 448)
przeklasyfikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(2 429)	0
odpis aktualizujący wartość udziałów	0	(10)
Stan na koniec okresu	441 121	444 446
Udziały i akcje	441 121	444 446

Zmniejszenie stanu inwestycji w 2013 i 2012 roku dotyczy sprzedaży udziałów w Orbis Transport Sp. z o.o. Dodatkowo, w 2013 roku odwrócono odpis aktualizujący wartość udziałów w Wiosce Turystycznej Wilkasy Sp. z o.o. oraz przekwalifikowano te udziały do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko cenowe.

14. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem wystąpiły następujące zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Orbis:

W dniu 23 maja 2013 roku została zawarta transakcja sprzedaży wszystkich posiadanych przez Orbis S.A. udziałów w spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. (patrz punkt 4 niniejszego sprawozdania finansowego).

Transakcja sprzedaży spółki Orbis Transport oznacza ostateczne i całkowite zaprzestanie prowadzenia działalności innych, niż hotelowa i realizuje strategię Grupy Orbis, zakładającą koncentrację wyłącznie na hotelarstwie.

15. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Orbis S.A. nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

16. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

17. INNE AKTYWA FINANSOWE

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Inne należności długoterminowe	11 270	0
Inne aktywa finansowe ogółem	11 270	0

Pozycja inne aktywa finansowe obejmuje należność z tytułu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem (tj. 20% ceny), która ma być uregulowana w latach 2015-2019. Zgodnie z zawartą umową sprzedaży należność ta została zabezpieczona na rachunku powierniczym typu Escrow.

Wartość godziwa innych aktywów finansowych jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	475 286	342 358
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(143 807)	(115 969)
Wartość netto na początek okresu	331 479	226 389
Zwiększenia	51 721	141 029
zakupy	484	15 212
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	46 054	102 561
przekwalifikowanie ze środków trwałych i wartości niematerialnych	5 092	23 256
inne	91	0
Zmniejszenie	(8 033)	(15 754)
sprzedaż	0	(415)
likwidacja	(25)	(125)
przeniesienie na aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	(7 989)	(15 200)
inne	(19)	(14)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	(1 846)	(4 350)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	19	0
Odpis amortyzacyjny za okres	(17 938)	(15 835)
Wartość netto na koniec okresu	355 402	331 479
Wartość brutto na koniec okresu	512 648	475 286
wartości na koniec okresu	(157 246)	(143 807)
Wartość netto na koniec okresu	355 402	331 479

Przyjęcie ze środków trwałych w budowie oraz przekwalifikowanie ze środków trwałych w 2013 roku dotyczy otwarcia hotelu Novotel w Łodzi, w którym działalność operacyjną prowadzi spółka zależna Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Przeniesienie do aktywów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży dotyczy prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz budynku przy ulicy Bitwy Warszawskiej w Warszawie.

Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

W bieżącym okresie obrachunkowym Spółka dokonała przeglądu wartości ekonomicznej nieruchomości inwestycyjnych w kontekście bieżącej działalności oraz zaistniałych negatywnych warunków rynkowych. Efektem przeglądu było ujęcie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie 1 846 tys. zł. Ujęcia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących wartość nieruchomości inwestycyjnych pokazane są w rachunku zysków i strat w pozycji aktualizacja wartości aktywów trwałych.

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość nieruchomości inwestycyjnych prezentuje się następująco:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stan na początek okresu	(9 141)	(4 841)
ujęcie odpisu na nieruchomości inwestycyjne	(1 846)	(4 350)
odwrócenie odpisów	19	0
odpis aktualizujący wartość nieruchomości inwestycyjnych niepodlegający odwróceniu	329	50
zmniejszenie odpisów związane z likwidacją	2 826	0
Stan na koniec okresu	(7 813)	(9 141)

Na dzień bilansowy wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych zbliżona jest do wartości księgowej. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie była dokonywana wycena nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty:

	2013	2012
Przychody z opłat wynajmu nieruchomości inwestycyjnych	31 092	24 456
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych przynoszących przychody z tytułu opłat czynszowych	(23 267)	(20 608)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych nie przynoszących przychodów z tytułu opłat czynszowych	(1 237)	(1 300)

Nieruchomości inwestycyjne obejmują:

- a) prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki i budowle dzierżawione spółce zależnej Hekon-Hotele Ekonomiczne Sp. z o.o.:
- w Krakowie – hotele ibis budget Bronowice, ibis budget Stare Miasto oraz ibis Stare Miasto,
 - w Katowicach – hotel ibis budget Centrum,
 - w Szczecinie – hotel ibis budget Reda,
 - w Toruniu – hotel ibis budget Centrum,
 - w Warszawie – hotele ibis budget Centrum, ibis budget Reduta, ibis Reduta oraz Mercure Grand,
 - we Wrocławiu – hotel ibis budget Południe oraz ibis budget Stadion,
 - w Łodzi – hotel Novotel;
- b) pozostałe nieruchomości:
- w Częstochowie - prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Gdańsku – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Koninie – udział w budynku biurowym i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Lublinie – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Łodzi – parking i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Poznaniu – budynki i budowle oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Szczecinie – prawo użytkowania wieczystego gruntu, prawo własności budynków,
 - w Warszawie – wielopoziomowy garaż-parking i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
 - w Zakopanem – budynek hotelu Giewont i prawo wieczystego użytkowania gruntu.

19. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Dzieła sztuki	464	464
Inne inwestycje długoterminowe razem	464	464

Inne inwestycje długoterminowe obejmują głównie posiadane przez Spółkę dzieła sztuki.
Według Spółki prezentowana wartość innych inwestycji długoterminowych nie odbiega od ich wartości rynkowej.

20. INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	212	272
Inne aktywa długoterminowe razem	212	272

Pozycja długoterminowe rozliczenia międzyokresowe dotyczy ubezpieczenia hoteli dzierżawionych.

21. ZAPASY

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Materiały	3 038	2 905
Towary	38	28
Zapasy razem	3 076	2 933

Wartość zapasów ujętych jako koszt w pozycji Koszt własny sprzedaży w 2013 roku wyniosła 55 778 tys. zł, (w 2012 roku była to kwota 59 235 tys. zł.)

W 2013 oraz 2012 roku Spółka nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

22. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności z tytułu dostaw i usług	25 797	27 517
<i>w tym należności od jednostek powiązanych</i>	<i>13 271</i>	<i>13 476</i>
Odpisy aktualizujące wartość należności	(256)	(1 013)
Zaliczki	324	307
Należności handlowe netto	25 865	26 811

Pozostałe należności krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności krótkoterminowe	1 819	6 466
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	1 674	6 047
Należności zasądzone	430	496
Zaliczki na środki trwale i wartości niematerialne	11	0
Dochodzone na drodze sądowej	1 807	1 494
Rozrachunki z pracownikami	97	62
Kaucje, depozyty, gwarancje	16	38
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	0	50
Inne należności	21	269
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 237)	(1 990)
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	982	1 124
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	982	1 124
z tytułu reklamy i wynajmu powierzchni reklamowych	110	96
z tytułu archiwum	107	102
z tytułu usług informatycznych	113	101
z tytułu ubezpieczeń	72	74
prowizje od kredytu	58	158
z tytułu zużycia energii	114	97
przedpłaty i pozostałe	408	496
Należności krótkoterminowe inne netto	2 801	7 590

Należności z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności z tytułu podatku dochodowego od urzędu skarbowego	3 269	1 036
Razem należności z tytułu podatku dochodowego	3 269	1 036

Poniżej przedstawiona jest zmiana stanu odpisów na należności:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Odpis aktualizujący wartość należności		
Stan odpisu na początek okresu	(3 003)	(2 992)
ujęcie odpisu	(346)	(859)
cofnięcie odpisu	298	398
wykorzystanie odpisu	558	450
Stan odpisu na koniec okresu	(2 493)	(3 003)

Ujęcie i cofnięcie odpisu aktualizującego wartość należności zostało rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży i zaprezentowane w nocie 5.3 niniejszego sprawozdania finansowego.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Ryzyko kredytowe dotyczące należności nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku polskim. Maksymalne ryzyko kredytowe występujące w odniesieniu do posiadanych przez Spółkę należności to ich wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Nie ma znaczącej koncentracji ryzyka z uwagi na duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu. Wszystkie należności zagrożone pokryte są odpisem aktualizującym. Więcej informacji na temat ryzyka kredytowego znajduje się w nocie 33.5.

Wartość godziwa należności nie odbiega znacząco od wartości, w której zostały one zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Poniższa tabela przedstawia podział należności krótkoterminowych według okresu przeterminowania wraz z odpisami aktualizującymi:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności nieprzeterminowane	26 534	28 825
Należności przeterminowane, w tym:	7 894	9 615
- do 1 miesiąca	4 165	4 131
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 102	2 008
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	249	858
- od 6 miesięcy do 1 roku	187	510
- powyżej roku	2 191	2 108
Razem należności krótkoterminowe brutto	34 428	38 440
Odpis aktualizujący należności nieprzeterminowane	(21)	(19)
Odpis aktualizujący należności przeterminowane, w tym:	(2 472)	(2 984)
- do 1 miesiąca	(33)	(66)
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	(34)	(4)
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	(111)	(542)
- od 6 miesięcy do 1 roku	(169)	(361)
- powyżej roku	(2 125)	(2 011)
Razem odpisy aktualizujące należności	(2 493)	(3 003)
Należności krótkoterminowe netto	31 935	35 437

Na dzień 31 grudnia 2013 należności w kwocie 5 422 tys. zł były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Analiza tych należności w przedziałach czasowych przedstawia się następująco:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności przeterminowane bez utraty wartości, w tym:	5 422	6 631
- do 1 miesiąca	4 132	4 065
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 068	2 004
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	138	316
- od 6 miesięcy do 1 roku	18	149
- powyżej roku	66	97

Żadne terminy spłat należności nie były renegotjowane.

Należności krótkoterminowe w podziale na waluty zawiera tabela poniżej:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
W podziale na waluty:		
W walucie polskiej	31 935	35 437
W walutach obcych	0	0
W walucie polskiej razem	31 935	35 437

Na rzecz Spółki nie ustanowiono zabezpieczeń należności.

23. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada krótkoterminowych aktywów finansowych.

24. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

25. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Środki pieniężne w banku i w kasie	15 880	730
Krótkoterminowe lokaty bankowe	96 625	76 282
Inne środki pieniężne	303	458
Środki pieniężne razem	112 808	77 470

W pozycji Inne środki pieniężne znajdują się środki pieniężne w drodze i pozostałe aktywa pieniężne o okresie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące.

Spółka lokuje wolne środki pieniężne w krótkoterminowe lokaty bankowe, których termin zapadalności kształtuje się od 1 do 30 dni. Średnia efektywna stawka procentowa tych lokat w 2013 roku wynosi 2,61%.

26. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

26.1. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Orbis S.A. wykazywany jest w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji (w szt.)	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	zwykłe na okaziciela	37 500 000	75 000	majątkiem	09.01.1991
B	zwykłe na okaziciela	8 523 625	17 047	gotówką	21.04.1998
C	zwykłe na okaziciela	53 383	107	gotówką	21.04.1998
Liczba akcji razem		46 077 008			
Kapitał zakładowy, razem			92 154		
Wartość nominalna jednej akcji = 2zł					
Hiperinflacyjne przeszacowanie wartości kapitału			425 600		
Wartość bilansowa kapitału zakładowego			517 754		

W związku z przeszacowaniem na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej wartości aportu wskaźnikami hiperinflacji, nastąpił wzrost wartości kapitału zakładowego z emisji akcji serii A o 425 600 452 zł do kwoty 500 600 452 zł. Łączna wartość kapitału zakładowego po przeszacowaniu wynosi 517 754 468 zł.

	stan na 31.12.2012	stan na 31.12.2011
Liczba akcji zwykłych wyemitowanych i opłaconych	46 077 008	46 077 008
Wartość nominalna akcji	2	2
Akcje na początek okresu	46 077 008	46 077 008
Zmiana w ciągu okresu	0	0
Akcje na koniec okresu	46 077 008	46 077 008

Na dzień 19 lutego 2014 roku w skład akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA, według stanu ustalonego na dzień 19 lutego 2014 roku w oparciu o zawiadomienia określone w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, wchodzi:

Akcjonariusz (wyszczególnienie)	Liczba posiadanych akcji na dzień 19.02.2014	Procentowy udział w kapitale zakładowym na dzień 19.02.2014	Zmiana w strukturze własności znaczących pakietów akcji w okresie od 01.01.2013 do 19.02.2014
	(odpowiada liczbie głosów na WZA)	(odpowiada % udziałowi w ogólnej liczbie głosów na WZA)	
Accor S.A.	24 276 415	52,69%	-
w tym spółka zależna Accor S.A. - Accor Polska Sp. z o.o.	2 303 849	4,99%	-
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	4 577 880	9,94%	-0,16%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	2 391 368	5,19%	5,19%
Amplico Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Metalife Amplico Dobrowolny Fundusz Emerytalny zarządzane przez Amplico Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	2 357 156	5,12%	5,12%

26.2. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozycja Pozostałe kapitały przeznaczona jest do prezentacji wartości nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz efektów wyceny dzieł sztuki, pokazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji inne inwestycje długoterminowe.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	132 944	132 944
Kapitał z aktualizacji wartości inwestycji długoterminowych do wartości godziwej	480	480
Odroczony podatek dochodowy	(91)	(91)
Kapitał rezerwowy ogółem	133 333	133 333

Środki z pozycji Pozostałe kapitały nie są dostępne do podziału. Ograniczenia nie dotyczą jednak kwot ujmowanych w rachunku zysków i strat, związanych z efektywnie zrealizowaną częścią kapitału powiązaną ze sprzedawanym składnikiem aktywów.

26.3. ZYSKI ZATRZYMANE

Na zyski zatrzymane składają się wyniki z lat ubiegłych, wynik finansowy netto z roku bieżącego oraz zyski przekazane na kapitał podlegające ograniczonej możliwości dystrybucji, tworzone zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami Kodeksu Spółek Handlowych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku i na 31 grudnia 2012 roku zyski o ograniczonej możliwości dystrybucji wynosiły 30 718 tys. zł.

26.4. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Celem zarządzania kapitałem jest zabezpieczenie zdolności Spółki do kontynuacji działania przy równoczesnym utrzymywaniu optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Przyjmuje się, że Spółka może wpływać na wzrost wysokości kapitału poprzez bieżące starania dla uzyskania dobrego wyniku finansowego, poprzez regulowanie wysokości wypłacanej akcjonariuszom dywidendy oraz poprzez emisję nowych akcji lub podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Spółka nie dokonała emisji lub podwyższenia wartości akcji.

W 2013 roku Spółka odnotowała spadek wyniku netto w stosunku do roku ubiegłego. Istotny wpływ na wynik Spółki za rok 2012 miały Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, jak również otrzymana dywidenda od spółki Orbis Transport Sp. z o.o.

W celu finansowania długofalowych inwestycji, które wpłyną na wyniki Spółki w dłuższej perspektywie, Spółka dąży do wykorzystywania zarówno źródeł własnych, jak i środków pozyskiwanych z zewnątrz. Pozwala to na efektywne wykorzystanie dźwigni finansowej na poziomie uwzględniającym zarówno standardy branży hotelarskiej, jak i specyfikę Spółki.

Spółka monitoruje stan kapitału, bazując na wskaźniku rentowności kapitału oraz wskaźniku pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego pokazuje stopę zysku osiąganą od zainwestowanego w przedsiębiorstwo kapitału. Wyliczany jest dla okresu rocznego jako iloraz wyniku netto oraz średniego kapitału w okresie. W 2013 roku nastąpiło pogorszenie rentowności kapitału z uwagi na spadek zysku netto w stosunku do 2012 roku.

	2013	2012
Zysk netto	59 578	103 963
Kapitał własny BO	1 898 389	1 858 656
Kapitał własny BZ	1 893 135	1 898 389
Wskaźnik rentowności kapitału	3,14%	5,53%

Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym kalkulowany jest jako iloraz wartości kapitału własnego Spółki oraz aktywów trwałych i przedstawia relację między źródłami finansowania a majątkiem spółki. Wskaźnik ten wzrósł nieznacznie na koniec 2013 roku w porównaniu z rokiem poprzednim. Jest to głównie efekt zmniejszenia wartości rzeczowych aktywów trwałych wynikający z naliczonej amortyzacji, która przewyższyła poniesione nakłady na budowę i modernizację hoteli.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Kapitał własny	1 893 135	1 898 389
Aktywa trwałe	1 828 455	1 849 171
Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym	103,54%	102,66%

Analizę kapitału uzupełnia wskaźnik stopy zadłużenia, prezentowany w nocie 33.6 sprawozdania finansowego.

27. KREDYTY I POŻYCZKI

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada zobowiązań z tytułu pożyczek.

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych na dzień 31 grudnia 2013 wyniosła 120 000 tys. zł, w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym w Warszawie S.A. – 20 000 tys. zł,
- z tytułu kredytu średnioterminowego odnawialnego dostępnego w Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (umowa zawarta 29 lipca 2011 roku na okres 3 lat) – 100 000 tys. zł.

Z tytułu umowy kredytowej zawartej z Societe Generale S.A. zostały ustanowione następujące zabezpieczenia:

- hipoteka na nieruchomości Novotel Centrum w Poznaniu,
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej hotelu Novotel Centrum w Poznaniu,
- poręczenie udzielone przez Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Na dzień bilansowy zabezpieczenia na majątku z tytułu kredytów i pożyczek obejmują hipoteki na nieruchomościach na łączną kwotę 120 000 tys. zł.

28. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE INNE

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zaliczki otrzymane	5 428	5 428
Czynsze	250	1 250
Kaucje otrzymane	627	508
Zobowiązania długoterminowe inne razem	6 305	7 186

Salda zaliczek otrzymanych oraz czynszu związane są z zawartą w dniu 3 kwietnia 2012 roku przedwstępną umową sprzedaży hotelu Giewont w Zakopanem wraz z towarzyszącą jej umową dzierżawy. W ramach zawartej umowy Spółka otrzymała zaliczkę na poczet ceny sprzedaży. W dacie zawarcia umowy został również opłacony z góry czynsz za pierwsze trzy lata dzierżawy hotelu. Zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży hotelu nastąpi po uzyskaniu wpisu do ksiąg wieczystych tytułu prawnego do posiadanych przez Orbis S.A. nieruchomości.

29. REZERWY

	Rezerwa na procesy sądowe	Rezerwa na koszty restrukturyzacji	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwy na zobowiązania razem
Stan na 1 stycznia 2013	2 754	2 445	0	5 199
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	0	5 760	0	5 760
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	(77)	(5 486)	0	(5 563)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	0	(817)	0	(817)
Inne zmniejszenia/zwiększenia	(1 900)	0	0	(1 900)
Stan na 31 grudnia 2013	777	1 902	0	2 679
Rezerwy krótkoterminowe	777	1 902	0	2 679
Rezerwy długoterminowe	0	0	0	0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2013	777	1 902	0	2 679
Stan na 1 stycznia 2012	760	3 055	2 051	5 866
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	1 943	3 039	0	4 982
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	0	(3 396)	0	(3 396)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	0	(253)	(2 000)	(2 253)
Inne zmniejszenia/zwiększenia	51	0	(51)	0
Stan na 31 grudnia 2012	2 754	2 445	0	5 199
Rezerwy krótkoterminowe	2 754	2 445	0	5 199
Rezerwy długoterminowe	0	0	0	0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2012	2 754	2 445	0	5 199

Informacja na temat rezerw na świadczenia emerytalne i podobne znajduje się w nocie 31.

Procesy sądowe

Pozycja „Inne zmniejszenia/zwiększenia” w 2013 roku dotyczy reklasyfikacji do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zobowiązań z tytułu bezumownego korzystania z praw autorskich w latach 2001-2011.

Opis stanu istotnych spraw spornych Spółki znajduje się w nocie 32.2.

Restrukturyzacja

Utworzone w 2013 roku rezerwy na koszty restrukturyzacji dotyczą odpraw dla pracowników spółki Orbis S.A. będących efektem wprowadzonego w spółce Programu Dobrowolnych Odejść Pracowników.

Rezerwy utworzone w roku ubiegłym na odprawy dla pracowników Biura Zarządu i hoteli zostały w bieżącym roku wykorzystane.

Pozostałe rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada pozostałych rezerw na zobowiązania.

30. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20 421	28 271
<i>w tym zobowiązania wobec jednostek zależnych</i>	5 571	13 656
Zobowiązania dotyczące środków trwałych	11 457	12 290
Zaliczki na dostawy	72	70
Zobowiązania handlowe razem	31 950	40 631

Inne zobowiązania krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania krótkoterminowe	4 505	4 547
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	4 106	4 124
Rozrachunki z pracownikami	91	59
Kaucje otrzymane	296	326
Inne zobowiązania	12	38
Rozliczenia międzyokresowe	31 169	34 084
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	25 097	20 448
zobowiązania wobec pracowników	14 847	12 612
opłaty franchisingowe	0	170
zobowiązania publiczno-prawne	3 630	3 200
koszty niezafakturowanych usług	5 966	4 348
opłata za korzystanie z praw autorskich	574	0
pozostałe	80	118
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	6 072	13 636
zaliczki dotyczące sprzedaży nieruchomości	0	6 600
dotacje z PARP	68	211
pozostałe zaliczki i przedpłaty	6 004	6 825
Inne zobowiązania krótkoterminowe razem	35 674	38 631

Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego wobec spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej	1 382	1 503
Razem zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 382	1 503

31. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Spółka prowadzi programy świadczeń pracowniczych, w ramach których pracownikom przysługują odprawy emerytalne, odprawy rentowe i nagrody jubileuszowe.

Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne

Kwoty rezerw na świadczenia emerytalne i podobne wyliczane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Najnowszą wycenę aktuarialną przeprowadziła firma Trio Management Actuarial Consulting Sp. z o.o.

Na 31 grudnia 2013 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Odprawa pieniężna stanowi określony procent podstawy wymiaru, zależny od długości okresu zatrudnienia w Spółce. Podstawę wymiaru odprawy stanowi jednomiesięczne wynagrodzenie pracownika. Przewidywana kwota odprawy uwzględnia przewidywany wzrost podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2013. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego jako pracownika Spółki zostało ustalone metodą ryzyk współzawodniczących, gdzie pod uwagę wzięto następujące ryzyka:

- możliwość zwolnienia z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika oszacowana została z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Spółki. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy.

Ryzyko śmierci wyrażone zostało w postaci najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, na dzień dokonywania wyceny.

Prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie tabeli ptz2012.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Kwoty rezerw na nagrody jubileuszowe wyliczane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Najnowszą wycenę aktuarialną przeprowadziła firma Trio Management Actuarial Consulting Sp. z o.o.

Na 31 grudnia 2013 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika są przewidywane kwoty nagród jubileuszowych, jakie Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Nagroda jubileuszowa stanowi określony procent podstawy wymiaru, zależny od długości okresu zatrudnienia w Spółce. Podstawę wymiaru nagrody stanowi minimalne wynagrodzenie. Przewidywana kwota nagrody uwzględnia przewidywany wzrost podstawy wymiaru do czasu nabycia praw do nagrody jubileuszowej. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2013 roku. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Prowadzony przez Spółkę program świadczeń pracowniczych naraża Spółkę na ryzyko aktuarialne obejmujące: ryzyko stopy procentowej, ryzyko długowieczności i ryzyko związane z wynagrodzeniem.

Ryzyko stopy procentowej

Bieżącą wartość zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu dochodu z wysokiej jakości obligacji korporacyjnych lub z obligacji rządowych (jeżeli nie istnieje rozwinięty rynek obligacji korporacyjnych). Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań programu.

Ryzyko długowieczności

Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości zobowiązań.

Ryzyko wynagrodzeń

Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań.

Poniżej przedstawiono główne założenia aktuarialne:

Główne przyjęte założenia aktuarialne dla odpraw emerytalno-rentowych	2012	2013	2014	2015 - 2022	następne lata
- stopa dyskonta	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
- przewidywany przyszły wzrost podstawy wymiaru świadczeń			3,0%	3,0%	2,5%

Główne przyjęte założenia aktuarialne dla nagród jubileuszowych	2012	2013	2014	2015 - 2022	następne lata
- stopa dyskonta	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
- przewidywany przyszły wzrost podstawy wymiaru świadczeń			5,0%	4,0%	3,5%

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Kwoty dotyczące programów świadczeń pracowniczych ujmowane w całkowitych dochodach:

2013	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Koszty świadczeń:			
koszty bieżącego zatrudnienia	842	185	1 027
koszty przeszłego zatrudnienia i (zysk)/strata z rozliczenia	(597)	(409)	(1 006)
Koszty odsetkowe netto	672	202	874
Przeszacowanie zobowiązań netto z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych:			
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	131	97	228
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	0	0	0
aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	112	303	415
Składniki kosztów programu przyszłych świadczeń pracowniczych ujęte w wyniku finansowym	1 160	(22)	1 138
Składniki kosztów programu przyszłych świadczeń pracowniczych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	0	400	400
Razem	1 160	378	1 538
2012	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Koszty świadczeń:			
koszty bieżącego zatrudnienia	746	204	950
koszty przeszłego zatrudnienia i (zysk)/strata z rozliczenia	(1 242)	(401)	(1 643)
Koszty odsetkowe netto	730	281	1 011
Przeszacowanie zobowiązań netto z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych:			
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	2 288	(477)	1 811
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	906	370	1 276
aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	944	(236)	708
Składniki kosztów programu przyszłych świadczeń pracowniczych ujęte w wyniku finansowym	4 372	84	4 456
Składniki kosztów programu przyszłych świadczeń pracowniczych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	0	(343)	(343)
Razem	4 372	(259)	4 113

Koszty bieżącego zatrudnienia uwzględniono w wyniku finansowym Spółki jako koszty świadczeń pracowniczych w kosztach ogólnego zarządu. Koszty odsetkowe netto zaprezentowano w kosztach finansowych.

Zysk z rozliczenia w 2013 roku, będący efektem odejść pracowników w ramach przeprowadzonego Programu Dobrowolnych Odejść, pomniejszył koszty restrukturyzacji zatrudnienia wykazane w pozostałych kosztach operacyjnych.

Przeszacowanie zobowiązania netto dotyczące odpraw emerytalnych i rentowych ujęto w pozostałych całkowitych dochodach. Natomiast przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu nagród jubileuszowych ujęto w wyniku finansowym, z czego zyski/straty aktuarialne wynikające ze zmian założeń finansowych ujęto w kosztach finansowych, a pozostałe kwoty z przeszacowania w kosztach ogólnego zarządu.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych:

	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 1 stycznia 2013 r.	15 455	4 465	19 920
Koszty bieżących świadczeń	842	185	1 027
Koszt przeszłego zatrudnienia	(597)	(409)	(1 006)
Koszt odsetkowy	672	202	874
(Zyski)/straty z przeszacowania:			
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	131	97	228
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	0	0	0
aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	112	303	415
Świadczenia wypłacone	(1 873)	(158)	(2 031)
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2013 r.	14 742	4 685	19 427
	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 1 stycznia 2012 r.	14 699	5 306	20 005
Koszty bieżących świadczeń	746	204	950
Koszt przeszłego zatrudnienia	(1 242)	(401)	(1 643)
Koszt odsetkowy	730	281	1 011
(Zyski)/straty z przeszacowania:			
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	2 288	(477)	1 811
aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	906	370	1 276
aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	944	(236)	708
Świadczenia wypłacone	(3 616)	(582)	(4 198)
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2012 r.	15 455	4 465	19 920

Przy kalkulacji rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne została przeprowadzona analiza wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń na kwotę rezerwy na 31 grudnia 2013 roku. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych.

Zastosowanie stopy dyskonta finansowego niższej o 0,5 p.p. od przyjętej spowodowałoby wzrost łącznej kwoty rezerw o 698 tys. zł. Gdyby natomiast zastosowano stopę dyskonta o 0,5 p.p. wyższą od bazowej, kwota rezerwy byłaby o 654 tys. zł niższa.

Analiza wrażliwości dla przewidywanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń wykazała, że przyjęcie wymiaru niższego o 0,5 p.p. skutkowałoby spadkiem rezerwy o 732 tys. zł, a podniesienie wymiaru o 0,5 p.p. spowodowałoby wzrost kwoty rezerwy o 776 tys. zł.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Ponadto przy prezentacji powyższej analizy wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych na koniec okresu sprawozdawczego, czyli taką samą, jaką zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się w porównaniu do lat ubiegłych.

Średni ważony okres trwania planu określonych świadczeń na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 8 lat (8 lat w 2012).

Analiza terminów płatności wypłaconych świadczeń prezentuje się następująco:

	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
31/12/2014	2 247	279	2 526
31/12/2015	1 221	314	1 535
31/12/2016	1 449	303	1 752
31/12/2017	1 100	230	1 330
31/12/2018	1 165	230	1 395
Pozostała część	7 560	3 329	10 889
Razem	14 742	4 685	19 427

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

32. POZYCJE WARUNKOWE

32.1. UDZIELONE GWARANCJE

Tytuł	Beneficjent	Dłużnik/ charakter powiązań	Okres ważności	kwota na dzień bilansowy	Zmiana kwoty w ciągu 12 miesięcy zakończonych 31.12.2013	warunki finansowe i inne uwagi
poręczenie solidarne za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy Kredytu Krótkoterminowego nr 2009/005 z dn. 30.01.2009, ostatnio zmienionej Aneksem nr 1, Aneksem nr 2, Aneksem nr 3, Aneksem nr 4, Aneksem nr 5	Société Générale SA Oddział w Polsce	Orbis Transport Sp. z o.o. - spółka zależna	15.02.2013	0	(12 000)	W dniu 31 stycznia 2012 roku wygasła umowa kredytowa zawarta pomiędzy Orbis Transport Sp. z o.o. a Société Générale S.A. W związku z całkowitą spłatą zobowiązania, w dniu 15 lutego 2013 wygasło poręczenie udzielone przez Orbis S.A.
poręczenie z tytułu naruszenia oświadczeń i zapewnień złożonych NFM Services Sp. z o.o. w związku z podpisaną w dniu 23.05.2013 umową sprzedaży wszystkich udziałów Orbis S.A. w spółce powiązanej Orbis Transport Sp. z o.o.	NFM Services Sp. z o.o.	Orbis S.A.	23.05.2014	1 250	1 250	Zawarta 23.05.2013 umowa przewiduje ograniczoną w czasie i wartości odpowiedzialność Orbis S.A. z tytułu naruszenia oświadczeń i zapewnień złożonych NFM Services Sp. z o.o. Maksymalna wysokość odpowiedzialności wynosi 1,25 mln zł. Odpowiedzialność Orbis S.A. ustaje w terminie 12 miesięcy od 23.05.2013.
Razem zobowiązania warunkowe:				1 250	(10 750)	
W tym poręczenie kredytu/pożyczki lub udzielenie gwarancji wewnątrz grupy kapitałowej				0	(12 000)	
W tym poręczenie kredytu/pożyczki lub udzielenie gwarancji poza grupę kapitałową				1 250	1 250	

Nie jest możliwe wiarygodne określenie stopnia pewności wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu pozycji warunkowych.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

32.2. SPRAWY SPORNE

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
1. sprawa o wydanie nieruchomości położonej w Warszawie, w dzielnicy Wilanów, przy ul. St.Kostki Potockiego 27, oznaczonej jako działka nr 21/1 o powierzchni 4397 m2	Wartość przedmiotu sporu powód określił na 5 mln zł jako wartość nieruchomości i alternatywnie na sumę 377 tys. zł odpowiadającą 3-miesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od tego rodzaju nieruchomości	pozew z dn. 29.09.2005	Powód: Skarb Państwa, reprezentowany przez Urząd m.st. Warszawy, Pozwany: Orbis S.A.	Orbis S.A. wnosi o oddalenie pozwu w całości. Sprawę aktualnie rozpatruje Sąd Apelacyjny w Warszawie jako sąd II instancji. Postępowanie jest zawieszono do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym kwestii prawa własności przedmiotowej nieruchomości. Postępowanie administracyjne z wniosku spadkobierców dawnego właściciela – Adama Branickiego - o zwrot nieruchomości ziemskiej „Kolonja Adamówka Wilanowska dz. 15” toczy się aktualnie przed Wojewodą Mazowieckim jako organem I instancji. W toku tego postępowania, na rozprawie w dniu 05.01.2010 pełnomocnik wnioskodawców złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował m.in., że reprezentowana przez niego strona nie będzie dochodziła od Orbis S.A. odszkodowania z tytułu użytkowania przedmiotowej nieruchomości. Oświadczenie stanowi załącznik do protokołu z rozprawy, dodać jednak należy, że oświadczenie nie zostało poparte stosownym pełnomocnictwem spadkobierców Adama Branickiego upoważniającym do zrzeczenia się w ich imieniu roszczeń.
2. o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydenta Miasta Warszawy z dnia 11.04.1950 r. Nr L dz. WPB/3116/49/P w sprawie odmowy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o prawo własności czasowej do gruntu położonego na ul. Wspólnej 19 Nr Hip 1651/2 lit C (Obszar bylej nieruchomości o Nr Hip 1651/2 lit C, w części pokrywa się z obecną działką 133/2 będącą w zarządzie Orbis S.A., na której posadowiony jest podjazd pod budynek Hotelu Grand Warszawa oraz działką 133/1 będącą w użytkowaniu wieczystym Orbis S.A, na której posadowiona jest część budynku Hotelu).	nieznana	Wniosek z dnia 02.03.2000	Wnioskodawcy: J.Ostrowska-Bazgier (spadkobiercy Abrachama Judy vel Adama Kaltmana) Uczestnik: "Parking-Wspólnota" Sp. z o.o. w likwidacji Uczestnik: Orbis S.A.	Minister Infrastruktury wydał 10.08.2010 (doręczoną Orbis S.A. 19.08.2010) Decyzję stwierdzającą nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydenta m.st. Warszawy z 1950 roku odmawiającego przyznania wnioskodawcom prawa własności czasowej do przedmiotowego gruntu. Orbis S.A. złożył w dniu 01.09.2010 wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Dalsze prowadzenie sprawy w imieniu Orbis S.A. zlecono Kancelarii Prawniczej „Zakrzewski, Domański Palinka” (DZP), która w kolejnych pismach podważyła fakt złożenia przez dotychczasowych właścicieli wniosku dekretowego w terminie. Wnioskodawczyni w dniu 25.08.2012 roku złożyła w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wniosek o uchylenie decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr 755/93 o nabyciu przez Orbis prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego Hotelem Grand położonego w Warszawie przy ul. Kruczej 28. Orbis S.A. złożył wniosek o odmowę wszczęcia postępowania w tej sprawie. Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zawiesił postępowanie w tej sprawie. Orbis S.A. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po osobach nie znanych z miejsca zamieszkania. Sąd podjął postępowanie w tej sprawie i wyznaczył rozprawy na 28 lutego 2014 roku.
3. Pozew o odszkodowanie za naruszenie art. 45 KP.	120 tys. zł.	Maj 2012	Powód: były pracownik Orbis S.A. Pozwany: Orbis S.A.	Powód wnosi o zadośćuczynienie z powodu naruszenia art. 45 KP w związku z likwidacją stanowiska pracy. Orbis S.A. wniósł o oddalenie powództwa. W listopadzie 2013 r. zapadł wyrok w tej sprawie oddalający powództwo w całości. Sprawa zakończona.
4. Wniosek o ustalenie nieistnienia sukcesji przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55 ¹ k.c. po nieistniejącym, z uwagi na brak wpisu do rejestru przedsiębiorstw państwowych, Przedsiębiorstwie Państwowym „Hotel ORBIS Giewont”, prowadzonego przez Franciszka Trzaskę, a następnie przez Stanisława Trzaskę w Zakopanem przy ul. Kościuszki 1 – sprawa zakończona	Wartość przedmiotu sporu w pozwie z dnia 14.11.2012 r. powód określił na 600 zł.	pozew z dn. 14.11.2012	Powód: Barbara Juszcak; Pozwany: Orbis S.A.	Powództwo restytucyjne dot. nieruchomości Hotel „Giewont” w Zakopanem poprzez złożenie pozwu o ustalenie nieistnienia sukcesji przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55 ¹ k.c. po nieistniejącym, z uwagi na brak wpisu do rejestru przedsiębiorstw państwowych, Przedsiębiorstwie Państwowym „Hotel ORBIS Giewont”, prowadzonego przez Franciszka Trzaskę, a następnie przez Stanisława Trzaskę w Zakopanem przy ul. Kościuszki 1, na rzecz Orbis. Orbis S.A. wniósł odpowiedź na pozew przedstawiając w nim swoje zarzuty do argumentacji zawartej w uzasadnieniu pozwu. W odpowiedzi na pozew przede wszystkim podniesione zostało, że powódka nie ma legitymacji procesowej, bowiem nie wykazała należyte interesu prawnego, który jest warunkiem koniecznym do wytoczenia przedmiotowego powództwa. Wykazane zostało, iż przedmiotowa nieruchomość użytkowana była przez struktury poprzedzające bezpośrednio bądź pośrednio przedsiębiorstwo, którego bezpośrednim następcą jest spółka Orbis S.A. W trakcie postępowania Sąd powołał biegłego, który dokonał oszacowania wartości przedmiotu sporu na kwotę 13 mln zł, co spowodowało przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Nowym Sączu.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				Powódka złożyła zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Zakopanem. Sąd oddalił zażalenie. Ze względu na brak opłaty sądowej w wymaganej wysokości, Sąd Okręgowy w Nowym Sączu zwrócił pozew wobec nieuzupełnienia braku formalnego. Sprawa zakończona.
5. Pozew o zapłatę z tytułu bezumownego korzystania z praw do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno – muzycznych za okres 10 lat do dnia wniesienia pozwu – <i>sprawa zakończona</i> .	3 708 tys. zł	02.09.2011	Powód: Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP Pozwany: Orbis S.A.	Na posiedzeniu w dniu 14.03.2013 strony zawarły ugodę. Wskutek zawarcia Ugody Orbis zobowiązał się zapłacić SAWP kwotę brutto 1 909 tys. zł z tytułu korzystania przez Orbis w okresie od 28.02.2001 do 28.02.2011, z artystycznych wykonań artystów – wykonawców zrzeszonych w SAWP, we wszystkich hotelach należących do Orbis objętych powództwem, na polu eksploatacji publiczne odtwarzanie artystycznych wykonań utworów słowno – muzycznych artystów wykonawców należących do SAWP oraz zobowiązał się do jego zaspokojenia w terminach określonych w ugodzie. W zamian za to SAWP oświadczył, iż zobowiązania Orbis w stosunku do SAWP z tytułu publicznego odtwarzania, w okresie od dnia 28.02.2001 do dnia 28.02.2011, artystycznych wykonań wszystkich artystów – wykonawców należących do SAWP, wyczerpie zapłata w/w kwoty brutto. Zapłata w/w kwoty nastąpi w 12 miesięcznych ratach począwszy od 10.04.2013.
6. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu pod hotelami ibis i ibis budget w Krakowie jest nieuzasadniona	417 tys. zł (rocznie)	wniosek do SKO z dnia 27.11.2009	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta Krakowa zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Krakowie o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Pawiej w Krakowie jest nieuzasadniona. SKO orzeczeniem z dnia 16.06.2010 oddaliło wniosek Orbis S.A. Orbis S.A. w dniu 08.07.2010 wniósł sprzeciw od ww. orzeczenia SKO do Sądu Powszechnego. Sprawa jest w toku, Spółka czeka na wyznaczenie kolejnej rozprawy.
7. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Bitwy Warszawskiej 16a w Warszawie (na którego części posadowione są hotele ibis i ibis budget Reduta) jest nieuzasadniona.	2013: 431 tys. zł 2014: 953 tys. zł 2015: 1475 tys. zł	wniosek do SKO z dnia 07.08.2012.	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Prezydent m.st. Warszawy	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Warszawie o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Bitwy Warszawskiej 16a w Warszawie jest nieuzasadniona. W dniu 28 stycznia 2014 roku odbyła się rozprawa – sprawa została zawieszona na wniosek Orbis S.A. w celu uzyskania opinii odnośnie operatu szacunkowego zespołu orzekającego przy Krajowej Izbie Rzecznawców Majątkowych.
8. Odwołanie od decyzji zwiększającej wartość dwóch działek zajmowanych pod hotel Sofitel Victoria (wzrost opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntu)	209 tys. zł (rocznie)	Listopad 2008	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Skarb Państwa Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy	Dnia 12.02.2013 zostało wydane orzeczenie SKO w Warszawie, w którym oddalono wniosek Orbis S.A. o uznanie aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za nieuzasadnione. W dniu 9.04.2013 został skierowany do SKO sprzeciw, który został przekazany przez SKO do Sądu Okręgowego. Sprawa w toku przed sądem I instancji.
9. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu pod hotelem Novotel Malta w Poznaniu jest nieuzasadniona	130 tys. zł (rocznie)	19.01.2011	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Skarb Państwa Prezydent Miasta Poznania.	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Poznaniu o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ulicy Warszawskiej w Poznaniu jest nieuzasadniona. Sprawa jest w toku.
10. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu pod hotelem Novotel Wrocław jest nieuzasadniona	2013: 159 tys. zł 2014: 189 tys. zł 2015: 219 tys. zł	wniosek do SKO z dnia 15.01.2013	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Prezydent Wrocławia	Wniosek Orbis S.A. do SKO we Wrocławiu o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Wyścigowej 35 i 35a we Wrocławiu jest nieuzasadniona. SKO orzeczeniem z dnia 10.06.2013 oddaliło wniosek Orbis S.A. Orbis S.A. w dniu 08.08.2013 wniósł sprzeciw od w/w orzeczenia SKO do Sądu Powszechnego. Sprawa jest w toku. Jednocześnie pismem z 13.12.2013 Prezydent miasta Wrocław zaoferował Orbis S.A. nową stawkę 2% opłaty rocznej, ze skutkiem od 01.01.2014. Orbis S.A. we wniosku do SKO z 11.12.2013 wystąpił o zawieszenie rozpatrywania tej sprawy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy opisanej powyżej.

33. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

33.1. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Główne obszary ryzyka, na które Orbis S.A. jest narażona, to ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością, wynikające ze zmienności na rynkach pieniężnym i kapitałowym i mające swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat.

Spółka prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Spółka ogranicza ryzyko finansowe (definiowane jako zmienność przepływów pieniężnych), jak również ryzyko związane ze zmiennością na rynkach pieniężnych i kapitałowych. Politykę tę realizuje w sposób opisany w poniższych punktach.

Narażanie się na dodatkowe ryzyka niezwiązane z zaakceptowaną działalnością biznesową uważa się za niewłaściwe.

Polityka i strategia zarządzania ryzykiem jest określona i monitorowana przez Zarząd. Bieżące obowiązki w tym zakresie sprawują komórki merytoryczne.

33.2. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Orbis S.A. jest narażona na ryzyko zmiany krótkoterminowych stóp procentowych stosowanych dla zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu, a także na zmiany długoterminowych stóp procentowych w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiada zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Na ryzyko stóp procentowych wystawione są również środki pieniężne na rachunkach oprocentowanych wg zmiennych stóp procentowych.

W 2013 roku stopy procentowe kształtowały się następująco:

- WIBOR 1M: 2,59 – 4,20
- WIBOR 3M: 2,65 – 4,10
- WIBOR 6M: 2,66 – 4,06
- WIBOR 1Y: 2,65 – 3,96

33.3. RYZYKO WALUTOWE

Ryzyko zmian kursów walut nie jest istotne dla Orbis S.A., gdyż:

- niewielka część kontraktów zawieranych przez Spółkę denominowana jest w walutach obcych;
- Spółka nie posiada kredytów i pożyczek walutowych lub denominowanych w walucie obcej.

Funkcjonalną i prezentacyjną walutą Spółki jest złoty.

Orbis S.A. stara się przy zabezpieczaniu ekspozycji walutowej wykorzystywać w pierwszej kolejności mechanizm hedgingu naturalnego. Do zarządzania ryzykiem dopuszcza się również wykorzystanie instrumentów pochodnych, w tym stosowanie transakcji typu forward oraz swap, jak również strategii opcyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka nie wykorzystywała instrumentów pochodnych w celu ograniczenia ryzyka walutowego. Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie wykorzystuje instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych.

33.4. RYZYKO CENOWE

Istnieją następujące czynniki ryzyka cenowego w działalności Orbis S.A.:

- konkurencja - rynek hotelarski w Polsce charakteryzuje się dużym przyrostem liczby pokoi, które zostały oddane do użytku w ostatnich latach, co spowodowało presję na ceny usług hotelowych,
- kondycja ekonomiczna rynku w Polsce i na świecie – rozwój gospodarczy stymuluje wzrost zainteresowania usługami hotelarskimi poprzez wzrost liczby podróży biznesowych i większą skłonność do podróży turystycznych.

Ryzyko cenowe jest minimalizowane poprzez realizację polityki aktywnego zarządzania dostępnością pokoi i zarządzania cenami (*yield management*). Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

33.5. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Spółka może wynikać z:

- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/ brokerów), stron lub pośredników umów zabezpieczających,
- wiarygodności kredytowej podmiotów, których papiery wartościowe Spółka nabywa lub w które inwestuje,
- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych,
- kondycji finansowej podmiotów, którym Spółka udziela pożyczek.

W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka współpracuje z renomowanymi bankami o dobrej pozycji finansowej. W ocenie Spółki ryzyko dotyczące klientów hoteli nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na polskim rynku.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej przedstawiona została tabela ratingów banków, z których usług korzysta Spółka:

Bank		Agencja			
		Fitch	Standard & Poor's	Moody's	DBRS
Societe Generale SA	Ocena długookresowa	A	A	A2	AA
	Ocena krótkookresowa	F1	A-1	P -1	R-1 (w środku)
	Perspektywa	stabilna	negatywna	stabilna	negatywna
Bank Handlowy w Warszawie SA	Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	A-		Baa3	
	Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	A-		Baa3	
	Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	F2		Prime-3	
	Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	F2		Prime-3	
	Rating siły finansowej			D+	
	Viability rating	bbb+			
	Rating wsparcia	1			
	Ocena długookresowa w walucie narodowej		BBBpi		
Perspektywa	stabilna		stabilna		
Credit Agricole Bank Polska SA	długoterminowy w walucie obcej			Baa3	
	długoterminowy w walucie lokalnej			Baa3	
	krótkoterminowy w walucie obcej			P-3	
	krótkoterminowy w walucie lokalnej			P-3	
	Rating siły finansowej			D	
Bank Pekao SA	Ocena długookresowa	A-	BBB+	A2	
	Ocena krótkookresowa	F2	A-2	Prime - 1	
	Ocena viability	a-			
	Ocena samodzielna (Stand - alone)		bbb+		
	Rating siły finansowej			C-	
	Rating wsparcia	2			
	Perspektywa	stabilna	stabilna	negatywna	
Bank PKO BP SA	Ocena długookresowa		A- pod obserwacją z perspektywą obniżenia	A2- z perspektywą negatywną	
	Ocena krótkookresowa		A- 2 z perspektywą stabilną	P -1	
	siła finansowa			C - z perspektywą negatywną	
CitiGroup	Senior Debt	A	A-	Baa2	
	Subordinated Debt	BBB+	BBB+	Baa3	
	Junior Subordinated Debt	BB+		Ba1	
	Preferred Stock	BB	BB+	Ba3	
	Commercial Paper	F1	A-2	P-2	
	Perspektywa	stabilna	negatywna	stabilna	

Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

33.6. RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ

Spółka zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie czynnych linii kredytowych w rachunku bieżącym.

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych na 31 grudnia 2013 roku wyniosła 120 000 tys. zł, w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym S.A. w Warszawie – 20 000 tys. zł.,
- z tytułu kredytu krótkoterminowego dostępnego w Societe Generale S.A. oddział w Polsce – 100 000 tys. zł.

Dodatkowo Spółka wykorzystuje strukturę cash pooling pomiędzy Orbis S.A. a spółką zależną Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. na rachunkach otwartych w Banku Handlowym w Warszawie S.A.

Prześciowo wolne środki pieniężne są lokowane w lokaty bankowe o terminie zapadalności od 1 dnia do 1 miesiąca.

Spółka monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności.

Stopa zadłużenia jest obliczana jako iloraz zobowiązań ogółem oraz sumy pasywów.

Na koniec 2013 roku stopa zadłużenia nieznacznie zmalała.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania ogółem	108 763	128 256
Suma pasywów	2 001 898	2 026 645
Stopa zadłużenia	5,43%	6,33%

Wskaźnik bieżącej płynności kalkulowany jest jako iloraz aktywów obrotowych oraz zobowiązań krótkoterminowych.

Wskaźnik bieżącej płynności wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym i kształtuje się na dobrym poziomie.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Aktywa obrotowe i aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	173 443	177 474
Zobowiązania krótkoterminowe	74 211	88 005
Wskaźnik bieżącej płynności	2,34	2,02

Spółka prognozuje przyszłe przepływy z tytułu zobowiązań finansowych. Prognoza uwzględnia zobowiązania finansowe istniejące na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania. Dla przyszłych okresów odsetkowych przyjmuje się stopy procentowe aktualne na 31 grudnia 2013 roku. Odsetki i raty kredytów i pożyczek kwalifikowane są według dat płatności.

	poniżej 1 roku	powyżej 1 roku
Wydatki z tytułu kredytów i pożyczek	0	0
Wydatki z tytułu zobowiązań handlowych	31 950	0
Wydatki z tytułu zobowiązań innych	37 056	0
Wydatki razem	69 006	0

Kwoty zaprezentowane w tabeli powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyskontowanych).

34. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE I LEASINGOWE

Przyszłe zobowiązania inwestycyjne:

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka posiadała przyszłe zobowiązania inwestycyjne wynikające z zawartych umów na łączną kwotę 9 441 tys. zł. Największe kwoty dotyczą prac związanych z modernizacją hotelu Sofitel Victoria w Warszawie (w wysokości 7 879 tys. zł) oraz modernizacją hotelu Novotel Warszawa Centrum (w wysokości 975 tys. zł).

Przyszłe zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego:

Przyszłe minimalne zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, wymagalne w ciągu:	2 370	652
jednego roku	1 091	421
od 1 roku do 5 lat	1 279	231

W bieżącym okresie w rachunku zysków i strat ujęto 702 tys. zł minimalnych opłat leasingowych (765 tys. zł w 2012 roku).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego wynikały z umów leasingowych zawartych z Arval Service Lease Polska Sp. z o.o oraz ALD Automotive Polska Sp. z o.o.

35. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE)

W rozumieniu MSR 24 podmiotami powiązаныmi ze Spółką są członkowie kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliscy członkowie ich rodzin, jednostki zależne i stowarzyszone oraz Accor S.A. (znaczący akcjonariusz) i podmioty z nim powiązane.

Przychody ze sprzedaży usług spółkom Grupy Accor obejmują przede wszystkim opłaty za zarządzanie hotelem Sofitel we Wrocławiu.

Koszty zakupu usług od spółek Grupy Accor obejmują przede wszystkim:

- opłaty franchisingowe,
- opłaty rezerwacyjne,
- opłaty za korzystanie z aplikacji informatycznych,
- koszty dotyczące programu lojalnościowego Le Club Accorhotels.

Przychody ze sprzedaży usług jednostkom zależnym obejmują przede wszystkim opłaty za zarządzanie (dot. spółek Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. i Orbis Kontrakty Sp. z o.o.) oraz przychody z dzierżawy nieruchomości hotelowych (dot. Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.).

Zakupy od jednostek zależnych obejmują przede wszystkim wzajemne świadczenie usług.

Przychody finansowe obejmują dywidendy otrzymane od jednostek zależnych (Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. i Orbis Kontrakty Sp. z o.o.), a w roku 2012 dodatkowo od Orbis Transport Sp. z o.o.

Spadek kosztów finansowych w porównaniu do roku ubiegłego wynika ze spłaty pożyczek otrzymanych od jednostki zależnej (Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.), od których w 2012 roku Spółka płaciła odsetki.

35.1. WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU I CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

	Place i inne krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji we władzach	
	Orbis S.A.	jednostek podporządkowanych
Zarząd i Prokurenci		
Laurent Francois Picheral	1 983	1
Ireneusz Andrzej Węglowski	964	0
Marcin Szewczykowski	892	208
Rada Nadzorcza		
Bruno Coudry	39	0
Jean-Jacques Dessors	39	0
Artur Gabor	83	0
Christian Karaoglanian	75	0
Jacek Kseń	79	0
Andrzej Procajło	66	0
Andrzej Przytuła	66	0
Jarosław Szymański	66	0
Pascal Quint	42	0
Claude Moscheni	36	0
Erez Boniel	36	0
Yann Caillère	27	0
Marc Vieilledent	36	0
Gilles Bonnier de la Chapelle	30	0

35.2. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2013	2012
Przychody netto ze sprzedaży usług	34 128	29 960
- os spółek z grupy Accor	1 985	1 581
- od jednostek zależnych	32 143	28 379
Przychody ze sprzedaży razem	34 128	29 960
Przychody finansowe	37 983	74 065
- od jednostek zależnych	37 983	74 065
Przychody razem	72 111	104 025

35.3. ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2013	2012
Koszty zakupu usług	26 290	26 294
- od spółek z grupy Accor	25 291	24 326
- od jednostek zależnych	999	1 968
Koszty zakupu towarów i materiałów	8	27
- od spółek z grupy Accor	4	23
- od jednostek zależnych	4	4
Koszty zakupu towarów i usług razem	26 298	26 321
Koszty finansowe z tyt. pożyczek	0	4 668
- od jednostek zależnych	0	4 668
Koszty razem	26 298	30 989

35.4. ROZRACHUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności z tytułu dostaw i usług	13 271	13 476
- od spółek z grupy Accor	524	728
- od jednostek zależnych	12 747	12 748
Razem należności	13 271	13 476
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5 571	13 656
- wobec spółek z grupy Accor	5 547	9 789
- wobec jednostek zależnych	24	3 867
Zobowiązania wobec podatkowej grupy kapitałowej	1 382	1 503
- wobec jednostek zależnych	1 382	1 503
Razem zobowiązania	6 953	15 159

Zaprezentowane należności nie zostały objęte odpisem aktualizującym. Rozrachunki z podmiotami powiązanymi zostaną rozliczone poprzez spłaty.

35.5. POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Spółka nie udzielała pożyczek podmiotom powiązanym.

35.6. POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stan na początek okresu	0	110 623
Naliczenie odsetek	0	4 668
Spłata odsetek	0	(5 671)
Spłata pożyczek	0	(109 620)
Stan na koniec okresu	0	0

36. ZDARZENIA POD DNIU BILANSOWYM

- W dniu 23 stycznia 2014 roku pomiędzy Orbis S.A. i APPA Development Paśniewski spółka komandytowa zawarta została przedwstępna umowa sprzedaży 3 300 udziałów w spółce zależnej Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o., o łącznej wartości nominalnej 1 650 tys. zł, które stanowią łącznie 100% udziałów w kapitale zakładowym Spółki. Przedwstępna umowa sprzedaży przewiduje zawarcie przyrzeczonej umowy sprzedaży w terminie do 15 kwietnia 2014 roku.
- W dniu 24 stycznia 2014 roku pomiędzy spółką Orbis S.A. a spółką Szczęśliwicka Sp. z o.o. w organizacji została zawarta przedwstępna umowa sprzedaży prawa wieczystego użytkowania niezabudowanej działki o powierzchni 10 026 m², która wydzielona zostanie z działki gruntu znajdującej się w użytkowaniu wieczystym Orbis S.A., położonej w Warszawie przy ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. Cena sprzedaży została ustalona w umowie przedwstępnej na kwotę 22 mln zł. Przedwstępna umowa sprzedaży przewiduje zawarcie przyrzeczonej umowy sprzedaży w terminie do 30 czerwca 2015 roku (więcej informacji w raporcie bieżącym nr 7/2014).

37. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Objaśnienia korekt wyniku w przepływach z działalności operacyjnej.

Zmiana stanu zapasów przedstawiona w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych jest równa bilansowej zmianie stanu.

	2013	2012
Bilansowa zmiana stanu należności	5 735	(1 180)
zmiana stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	60	60
inne	0	(100)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	5 795	(1 220)
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(11 638)	(24 627)
zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	417	20 675
zmiana stanu zobowiązań długoterminowych z tyt. otrzymanych czynszów i kaucji	(881)	1 246
zaliczki otrzymane na sprzedaż środków trwałych	6 600	(6 600)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(5 502)	(9 306)
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(3 013)	(752)
zyski/straty aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach	(400)	343
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(3 413)	(409)
Inne korekty	3 282	3 253
aktualizacja wartości rzeczowych aktywów trwałych	5 119	3 134
aktualizacja wartości inwestycji w jednostkach zależnych	(1 932)	10
inne	95	109

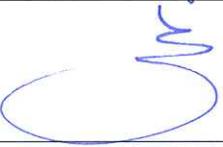

38. INNE INFORMACJE

Na podstawie umowy o dofinansowanie projektu „Inwestujemy w kompetencje i rozwój” w dniach 6-7 maja 2013 roku została przeprowadzona kontrola, której zakres objął weryfikację zgodności realizacji projektu z jego założeniami określonymi w umowie i wniosku o dofinansowanie. Po przesłanych w czerwcu przez Orbis S.A. wyjaśnieniach, do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, PARP nie podjął żadnej decyzji w tej sprawie.

W 2013 roku przeprowadzono kontrole z Państwowej Inspekcji Pracy oraz Urzędu Marszałkowskiego (dotyczące kategoryzacji). Dodatkowo, w 2013 roku w hotelach Spółki przeprowadzono planowane kontrole sanitarne oraz kontrole bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe - 2013 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2014.02.19	Laurent Francois Picheral	Prezes Zarządu	
2014.02.19	Ireneusz Andrzej Węglowski	Wiceprezes Zarządu	
2014.02.19	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2014.02.19	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	